

ANT

Haftalık Dergi • 17 Şubat 1970 • Sayı 164 • 150 Krs

DEMIREL'E DARBİ

TÜSTAV

• biri •

8
subat

□ Ölüm cihazına sabotaj

ABD Hükümeti'ne silah imai eden ikinci büyük kuruluş olan «General Electric» firmasının New York ve Washington'daki büroları, Vietnam Savaşı'ni protesto eden bir kısım halkın tarafından bombardanmıştır. Olaydan sonra gazete bürolarına telefon edilerek «ölüm makinelerini susturmak için General Electric Kumpanyası dosyalarını biz inha ettiğiz» denilmiştir. Öte yandan Nixon, Beyaz Saray'da topladığı savaş konseyine son talmatımsız ve Saigon'a hareket eden savunma bakanı Melvin Laird'den de Güney Vietnam'daki Amerikan birliklerinin yavaş yavaş çekilmemesi istemiştir. Amerikan birliklerinin yeri Pentagonal'ın «Vietnamlaşturma» programı çerçevesinde savaşa devam etmek üzere Güney Vietnam birlikleri alacaktır.

□ Tehdit ve ATTF

Almanya'daki Türk öğrencilerini «vatandaşlıkta» çıkarmakla tehdit eden Milli Eğitim Bakanı Orhan Oğuz'a ATTF Başkanı Metin Gür bir telgraf çekerek «Ülkemizde yaşayan milyonlarca halk kara cezalet içinde yizerken, üniversitede giremeyecek halk çocukları polis tarafından çoplamırken, öğretmen ve talebe kardeşlerimiz A'dan Z'ye bozuk eğitim düzeni içinde kıvrırıken, öğretmeni işinden, talebeyi okuldan atmanız ve binbir zorluklarla yurt dışında hem çalıp hem okuyan talebe kardeşlerimizi, «vatandaşlıkta çıkaracağınız» diye tehdit etmeniz, tek kelimeli İHANET'tir» demistiştir.

□ Yine tiyatro sansürü

Bir zamanlar «müstehcen» olduğu için özel bir tiyatrodada temsil yasaklanan Lysistrata oyunu bu defa Kültür Sarayı'nda Devlet Tiyatrosu kadrosu tarafından devlet ricali önünde temsil edilirken, Engin Cezzar-Gülriz Sururi topluluğunun temsil etmeye olduğu, dünyaca tanınmış zenci yazar James Baldwin'in «Düzenin Dostu» adlı oyunu, valilik kararyla yasaklanmıştır. Oyunun daha önce adlı soruşturma konusu olduğunu ve basın savcılığında takipsizlik kararı verildiğini açıklayan tiyatro ilgilileri, valiliğin anayasaya aykırı kararın uygulanamamışlar ve oyuna devam etmişlerdir.

9
subat

□ Sultanlar Partisi!

Büyük sarsıntı geçiren Adalet Partisi'nden para toplamak hedefindeki Milli Nizam Partisi'nin Genel Başkanı Prof. Necmeddin Erbakan, partisının asıl kurucusunun «Sultan Abdülhamit Hanretleri» olduğunu söylemiştir. Sultan Fatih, Sultan Yıldırım, ve diğer sultanların da parti kurucuları arasında bulunduğu belirtten Erbakan, aslında eleştiri bakımından olumlu görüşler ileri sürürek söyle demiştir: «Türkiye'de büyük bir kitle aç ve sefildir. Büyük alanlar bakımsız ve terkedilmiştir. Ancak belli zümrünün elinde imkanlar vardır. Ekonomi dışa bağımlı ve cilizdir, dış ticaret müzminleşmiş bir haldedir. Gayrimilli sınıfları bünye gittikçe çökmemektedir. Gerçekleri dile getirirken «ortanın solu» politikalarından daha cesur davranıştan Erbakan, sorunların çözümü konusunda ise, ancak ortaça şartları içinde işlerliği bulunan ümmetçi ideolojiyi önererek çağın gerisine düşmektedir.

□ Devrimci sanatta kavga

Devrimci ozanlarının düzenlediği «Devrimci Sanatta Kavga Günü» toplantısı Ankara Halk Oynucuları Tiyatrosu'nda yapılmıştır. Çok kalabalık bir devrimci topluluğunun izlediği, birçok kişinin de yer almış olduğu için katılmadığı toplantıda Ataoğlu Behramoğlu devrimci sanat üzerine konuşmuş, Ahmed Arif, Özkan Mert ve Ataoğlu Behramoğlu şiirlerini okumuşlardır.

10
subat

□ Yıldız'ın demeci

TİP Merkez Yürüme Kurulu'nun olağan toplantısından sonra Genel Başkan Sabah Yıldız, bir demeç vererek Demirsel'in «saklı anlaşmalar» ve NATO konusundaki basın toplantısındaki iktisadilıklar ortaya koymuş, Ortadoğu konusunda da Türkiye'nin mülak surette İsrail'e karşı tavır almas gerekligini belirterek şöyle demiştir: «Türkiye'nin politikası, aynı emperyalizme karşı direnen Arap ülkelerinden yana bir politika olmak gerekdir. İsrail hem Ortadoğu'da Amerikan emperyalizminin surru Gürcü olmak görevini görüyor, hem de kendisi ilk kuruluş sınırları içinde kalmak niyetinde değildir; sınırlarını genişletmek heves ve çabasındadır. Ortadoğu'da elbette bir savaşın patlak vermesi arzu edilmez, ama ihtilafı barışçı çözümlerini aramışken, Türkiye destekini Arap devletlerinden yana koymalıdır.»

11
subat

Kölelik Devamda

İsviçre'de yayımlanmaktadır Die Weltwoche Dergisi'nde, dünyada köleliğin hala devam ettiği ülkelerden birisinin de, Türkiye olduğu, «beyaz kadın ticareti», «duħħa zorlama», «toplak ağası için çalışma zorunluluğu» ve «beslemeler» şeklinde köleliğin sürdürdüğü açıklanmaktadır.

□ Pentagonizm'in içüzü

Amerikan Yüksek Mahkemesi yargıçlarından William O. Douglas'un yayınladığı zaman büyük bir gürültü kopartacak olan son eserinin özetini International Herald Tribune Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Douglas, bu eserinde, ihtilalin, Amerikan toplumu için tek çıkış yoluna gelebileceğini belirtmektedir. Eserde, bugünkü duruma gelinmesinde en önemli rolleri olan başhefa hedefler üzerinde durulmaktadır. Bu hedefler, Pentagon, CIA, FBI gibi örgütlerle eski cumhurbaşkanlarından Truman, Johnson, Amerikan bürokrasisi, işverenler, eğitimciler ve anayasayı devamlı şekilde ihlal etmekte olan polisist. Yüksek Mahkeme yargıcının kitabında, Amerikalıların uluslararası alanda paranojak hale geldiği ve Pentagon'un, elindeki imkanlarla Güney Afrika ülkelerinde patlak verecek olan ve bu ülkeler için ihtiyaçları bastırmak için çalıştığı da açıklanmaktadır.

□ El Feth'in açıklaması

El Feth Gerilla teşkilatı yetkilileri, bir süre önce Türkiye'de polise tutuklanan devrimci gençlerin sabotaj yapmak üzere El Feth tarafından yetişirildiği yolunda resmi makamların iddialarını yalanlamıştır. El Feth sözcüsü, «Teşkilatımız, Türkiye'de sabotaj yapması için kimseyi eğitmeden geçirmemiştir. Ancak aramızda Arap kardeşleri ile düşmana karşı omuz omuza çarpışan Türk kardeşlerimiz vardır» demiştir. Böylece, Ortadoğu Devrimci Çemberi'ne karşı yerli işbirlikçilerin düzenledikleri bir komplonun da foyası meydana gelmemiştir.

□ Tahriklerin Sonucusu

Karadeniz Teknik Üniversitesi öğrencilerinin boykotun kaldırılmasını konusunda düzenlenen forumdan sonra Demirsel'in halkın bize zorda etmesi yolundaki tahrikçiliğini sürdürün bazı şahısların telkiniley iki kamyon dolusu AP'li, öğrencilere saldırarak üniversite önüne gitmiştir. Bunun üzerine polis ve jandarma gönderilerek saldırı önlenmiştir.

□ Yahudiler göçüyor!

Ürdün'de çıkan «El Düstur» Gazetesi'ne göre, her ay Türkiye'deki Yahudilerden ortalama 150 kişi İsrail'e göçetmektedir ve bunların bir kısmı İsrail Ordusu'nda, yanı emperyalizmin saflarında yer almaktadır. Ayrıca, varlıklı Yahudilerin de son zamanlarda Türkiye'den dışarıya gittikleri öğrenilmiştir.

NATO Kampanyası Açılar

Avrupa Türk Toplular Federasyonu ile Almanya Türk Öğrenci Federasyonu birlikte «NATO Kampanyası» açarak, işçileri, köylülerini, öğretmenleri, taşebeleri, sabahları, sendikaları ve yediden yetmişin bütün halkı NATO'ya ve Amerikan emperyalizmine karşı mücadeleye çağrılmaktır. İki örgüt, Türkiye toprakları üzerindeki bütün yabancı askeri üs ve tesislerin Türk Genelkurmayı emrine girmesini, Türkiye'nin NATO'dan çıkışmasını, Amerikan askerlerinin ve «barın gönüllüsü» gibi uzmanların Türkiye'den çıkışmasını istemektedirler.

12

Şubat

13

Şubat

14

Şubat

□ Küçük Arap Zirvesi

Kahire'de düzenlenen, bez Arap ülkesinin katıldığı «Küçük Arap Zirve Konferansı» sona ermiş ve konferans sonunda yayınlanan bildiride, Araplara İsrail işgali altındaki toprakları kurtarmaya azmettilerini ve zafer kazanacakları bir kere daha belirtilmiştir. Bildiride, «Amerika, İsrail'i destekleyerek Ortadoğu ve dünya barışını tehlkiye atmaktadır, böylece bütün milletlerarası topluluk öününde yahim bir sorumluluk yüklenmiş olmaktadır», denilmekte ve «barış, ilerleme ve özgürlük tarafı bütün halkların, Araplara mücadeleninden yana olduğunu» belirtilmektedir. Konferanstan sonra Filistin Kurtuluş Teşkilatı Başkanı Yasir Arafat, Sovyetler'in gerilla savaşını desteklemelerini istemek amacıyla yedi kişilik bir heyete Sovyetler Birliği'ne gitmiştir.

□ Gençlere saldırı

Sömestr tatilinden yararlanarak memleketlerine giden üniversiteli gençler, Sivas'ta Amerikan emperyalizmi aleyhine bildiri dağıtlarken bazı saldırganların hücumuna uğramış ve dövülmüşlerdir. 4.500 işçinin参与ettiği Sivas Demiryolu Fabrikası üzerinde gençlerin dağıttığı bildiride söyle denilmektedir: «Bu topraklarda Amerikan köpeği havlayamaz. İşçiler, köylüler, askerler, aydınlar, milli kurtuluşumuz, yanı tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye için omuz omuza bireleşim. Çalışan namusu köylünün sırtından geçen toprak ağalarına, tefeciliğe, faizciliğe, aracılığa son verelim.»

□ Garaudy Sorunu

Fransız Komünist Partisi, Sovyetler Birliği ile ideolojik ilişkiler konusundaki tutumundan dolayı Roger Garaudy'yı, son kongrede Merkez Komitesi'nden ihraç etmiştir. 1956'dan beri Merkez Komitesi'nin üyesi olan Garaudy, Fransız Komünist Partisi'ni, Fransadaki sosyal değişiklikleri hesaba katmaksızın Sovyet modelini adım adım izlemekle suçlamış, aynı zamanda Çekoslovakia Olayları dolayısıyla Sovyetler Birliği'ni ağır şekilde eleştirmiştir. Garaudy, Fransız Komünist Partisi'nin beyaz yakalıları (memurlar) ve aydınları yeni bir sosyal sınıf olarak tanımaması istemiş, ancak parti bu fikirleri marksizme aykırı bulduğu için reddetmiştir. Bilindiği gibi Garaudy, Çek olayında tekyanlı olarak Sovyetler Birliği'nin tutumuna karşı çıkmış ve «Hürriyetçi Sosyalizm, İnsancıl Sosyalizm» harvarlığı yapmağa başlamıştır.

Muhtar Toprak Reformu Yaptı

Kerm'e Bazlamaçı Köyü Muhtar Selahattin Yılmaz, 4 bin dönümlik araziyi 100 köylü arasında pay etmiş ve reformu gerçekleştirmiştir. Böylece Altınlı ve Bazlamaçı köylülerini arasında yillardır süren çatışma da ortadan kalkmuştur.

□ 11 genç tutuklandı

Filistin'de Arap komandoları arasında çarpışıkları ve sabotajlar yapmak üzere Türkiye'ye döndükleri iddiasıyla polis Diyarbakır, Gaziantep ve Malatya'da yakalanan 11 genç, «anayasaya aykırı olarak günlerce polis nezaretinde ve işkencesinde tutulduktan sonra niyabet adliye sevk edilmişler ve tutuklanmıştır. 11 genç, silah ve patlayıcı madde bulundurmaktır, spapsorsuz yurt dışına gitmek ve devlet nizamını sarsıcı faaliyette bulunmakla iddiasıyla yargılanacaklardır. Gençlerden ODTÜ öğrencisi Müfit Özdeş, İsrail, Amerikan ve Yunan emperyalizmine karşı savunmak için bir araya geldiklerini belirterek, «Emperyalizme karşı ne rede olursa olsun, dövüştürmek, vatan için dövüştürmek kadar mukaddesdir» demistiştir.

□ İran-Irak çatışması

Ortadoğu'yu karıştırma çalısan emperyalizm, şimdi de İran'ı maşa olarak kullanıp Irak'ı sürekli olarak tehdit ve tahrif etmektedir. Ortadoğu'da yeni bir savaşın patlak vermesi için gayret sarfetmektedir. Türkiye'nin uluslararası bir tutumla sorunu çözümlemesi yolunda Irak'ın yaptığı müraaat üzerine Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Orhan Eralp İran'da temaslar yaptıktan sonra Türkiye'ye dönmiş ve İran'ın sorunu barışı bir şekilde çözümlemek için görüşmeler yapmaya hazır olduğu yolunda bir açıklama yapmıştır. Buna rağmen İran, Irak sınırına asker yığmakta ve taraflar karşılıklı olarak ateşe atışla mücadele edeceklerini söylemektedirler.

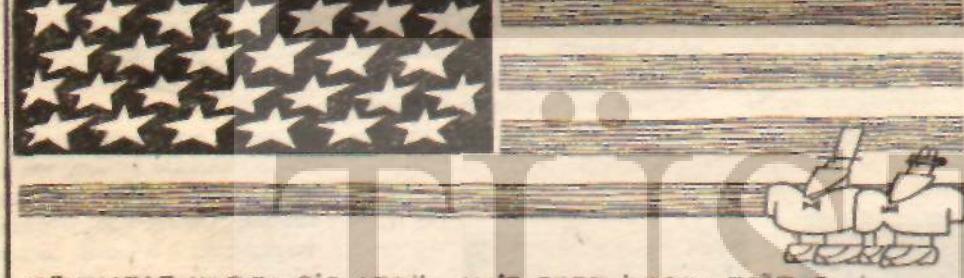
GÖZ GÖRE

DEMİRELLERE SON UÇ YIL CİNDE 26 MİLYON LIRA KREDİ VERİLDİ. - BASIN -

- MEMLEKETTE 26 MİLYONLUK ÖZEL TEŞEKKÜS VAAA !...

ERBAKAN TMMKP NİN ESAS KURUCUSU SULTAN ABDÜLHAMİD HADIR .. DEDİ - BASIN -

- BU KADAR YILDIZA BİR ABDÜLHAMİD GEREKİYORDU DOĞRUSU !...

DEMİREL BÜTÇENİN ALDIĞI KIRMIZI OYLARA RASİMEN GEKİMDİ - BASIN -

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Sarsılan, düzendir!

TÜRKİYE'DE yine halkın iradesinin dışında bir oyun oynanmaktadır. Nasıl ki göstermelik Filipin demokrasisinde iktidarlar büyük kitlelerin bilincsiz oylarıyla teşekkül etmeyece, aynı şekilde en yüksek yasama ve yürütme organlarında da, yine halkın iradesi dışında, hiçbir köklü nedene dayanmayan çatışmalar, kaymalar, tercihler sürüp gitmektedir. Süleyman Demirel adında nüfusun yüzde 98'inin ismini ve cismini bilmediği bir Amerikan şirketi komisyoncusu, Amerikan usulü bir propaganda ile iki ayda ülkede en çok oya sahip partinin başına getirilmiş, oradan da başbakanlığa yükseltilemiştir. Amerikan işadamı kafasıyla 30 milyon nüfuslu bir ülkeyi beş yıldan beri yöneten bu şahıs, bu defa da tipki geldiği gibi, tepetaklak gitmektedir. ANT'ın iç sayfalarında belirtildiği gibi, beş yılda Türkiye ekonomisini kelimenin tam anlamıyla çıkmaza sürükleyen ve artık göz boyamasına hiçbir şekilde imkan kalmayan Süleyman Bey, bu tepetakla olsa büyük ihtimale dünden razıdır ve düşüşünü kendisi de teşvik etmiştir. Beş yıllık iktidarında sülalesini milyonlara garkeden Süleyman Bey'in ülke ekonomisi çıkmaza sürüklendiği ve toplumsal patlamaların şiddetlendiği bir dönemde başını daha fazla derde sokmadan iktidar sorumluluğundan kurtulmak istemesi, ilk Amerikan bursiyerinin pragmatist kafasına uygun bir davranıştır.

BUNDAN sonra ne olacaktır? Mevcut kadrolarla bir koalisyon kurulması ihtimali de vardır, yeni bir seçime gidilmesi ihtimali de... Bir zayıf ihtimal de, mevcudu 214'e düşen AP Grupu'nun kısa zamanda diğer partilerden 12 kişi transfer ederek tek başına yeniden hükümet kurmasıdır. Bir koalisyon kurulması, sık sık belirttiğim gibi, kendi çıkarları aleyhine toplumsal patlamaların ve Ortadoğu bölgesinde kuvvet dengesinin kendi aleyhine düşmesinden tedirgin olan Amerika'nın birinci planda düşündüğü ve bir yıldan beri gerçekleştirme çalıştığı bir formüldür. AP Grupu'nun diğer partilerden 12 kişi transfer ederek tek başına hükümet kurması köklü bir çözüm yolu değildir ve Demirel'in de, çok zorunu olmadıkça, böyle bir formüle «evet» demesi beklenmemelidir. Üçüncü sık, Haziran ayında Senato seçimleriyle birlikte yeniden milletvekili seçimi yapılmasıdır. Ancak AP'den kopan ve teşkilat üzerinde etkisi büyük olan 41'lerin başka bir partinin saflarında seçim mücadeleşine girmeleri halinde AP oylan geçen yıldı seçime göre daha da bölünecek, tek başına iktidara gelmeyi mümkün kılan bir çoğunluk sağlanamayacaktır. Bu halde de, yine tek çikaryl olarak «koalisyon» görülmektedir.

ANCAK koalisyonun Türkiye'nin içine sürüklendiği bunalımı önleyebileceğini sananlar da büyük ölçüde yanılmaktadırlar. İç çelişkilerinin gün geçtikçe büyüdüğü, kişisel menfaat çatışmalarının ağır bastığı burjuva partilerinin koalisyonu, terör tedbirlerine gitse de, toplumsal patlamaları önleyemecektir. Çünkü bu patlamalar, hakim çevreler sözcülerinin iddia ettiği gibi, üç beş anarşistin değil, ekonomik ve sosyal çıkmazların barajını zorlayan toplumsal birimin eseridir. Artık açıkça ortaya çıkmıştır ki, sallanan siyasi iktidarlar değil, doğrudan doğruya düzenin kendisidir. Koalisyonlar da Türkiye'de bu patlamaları önleyemedikleri takdirde - ki önleyemeyeceklerdir-, Amerika, bu defa yedek kuvvetini sahneye sürecektr. Bu, Yunanistan'daki albaylar cuntası örneği bir faşist yönetimdir. Bu konuda bütün hesaplar ordu üzerine yapılmaktadır. Türkiye sosyalistlerine bu noktada büyük görevler düşmektedir. Hakim sınıfların tam bir kaosa sürüklendikleri bu dönemde bütün gelişimlere yön verebilmek ve en önemli iki yanı, hem bir yanıla devrimci, hem de bir yanıyla işbirlikçi küçük burjuvazinin sivil-asker aydın kesimini emperyalizmin tuzağına düşmekten koruyabilmek!

DEMİREL'E DARBE !

Emperyalizmin hazırladığı
«Koalisyon Planı» Bütçe
Oylamasından sonra
uygulanmağa başlandı

ŞİMDİ NE OLACAK ?

Uzun süreden beri üzerine
spekulasyonlar yapılan Demirel'i yakma hareketi nihayet geçen
hafta Millet Meclisi'nde bütçenin
ilk oylaması sırasında başlatılmış ve
Bilgiç'ler diye tanınan Demirel
muhalefi milletvekillerinden 415,
muhalefet partileriyle birlikte büt-
çeye «kirmızı oy» vererek hükümeti
meclis çoğunluğunun güveninden
yoksun duruma düşürmüştür.

Hafta sonunda dergimizin bağlan-
diği stralarda, bütçeye kırmızı oy
verilmesi yüzünden hükümetin çekili-
mesinin gerekip gerekmemiği yolu-
ndaki tartışmalar enine boyuna
gelişirken, koalisyon için de yoğun
bir pazarlık ve hazırlık çalışması
başlamıştır.

Bütün burjuva politikacaları ve
burjuva basını Demirel'e indirilen
bu darbenin yaratığı çalkantıdan
mümkin olan en büyük parsayı
toplamanı gayretindeler. Demirel'ci-
ler ile Bilgiç'ler arasındaki yüzeyde
çekilenin sansasyon yanından
yataralarak tiraj almakta çalışan
gazetelerin körtüklediği çalkantılı
ortamda, burjuva hukuku üstadları
çoğunlukla Demirel'in düşürülmüş
sayılacağına dair fetvalar vermekle,
küçük partilerin parlamenteleri ise,
bir koalisyonda koltuk kapma he-
sapları içerisinde tespît hayatlarının
en yoğun çalışmalarını yapmaktadır.

Bu kaos içerisinde hiç de telaşa
olmayan üç kişi vardır: Sunay, İnönü
ve Demirel...

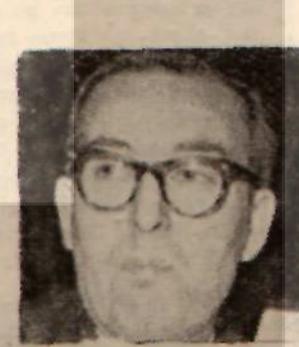
Hükmet darbesi atmosferinin
yaratıldığı geçen iki hafta içinde
birbirinden bağımsız gibi gelişen
ve gazetelerde bülüm pörçük yer alan
haberleri dikkate izlemiş bulunan
okuyucular, herhalde bu üç adamın
«Demirel'e Darbe» konusunda ne-
den şapşamamış ve telaşa kapılmış
olduklarını sezebilmiştir.

CEVDET SUNAY
— Çankaya'dan Müdahale —

DEMİREL VE MEHMET TURGUT
— Öküz öldü, ortaklık ayrıldı —

FEYZİOĞLU
— Koalisyon peşinde —

İSMET İNÖNÜ
Dumanlı havadaki kurt —

11 Şubat 1970 gecesi 41 AP millet-
vekilinin bütçeye oy vermesiyle
beliren durum, aslında bir yila yakın
bir zamandan beri Amerikan em-
peryalizminin ve yerli işbirlikçileri-
nin ustalıkla sahneye koymaları bir
oyunun son perdesidir.

ANT'in çeşitli sayılarında israrla
belirttiğimiz gibi, Türkiye ekono-
mik ve sosyal bakımından bir kata-
strofa sürüklenemeye olduğundan, A-
merikan emperyalizmi bu ülkede
hakimiyetini sürdürmek için uyguladığı
metodu değiştirmektedir.

□ Demirel'in İntiharı

Washington bilmektedir ki, Tür-
kiye'de ne kadar büyük oy çoğun-
luğuna sahip bulunursa bulunur, hiç
bir burjuva partisinin, Türkiye
ekonomisini çıkmazdan kurtarması
mümkin değildir. Ekonomik so-
runların üstesinden gelmek mümkün
olmuyorsa da, Türkiye'de sosyalist
ve anti-emperyalist güçler kuvvet-
lenecekk, sosyal patlamalar mevcut
mevzuata önlenemez bir hal ala-
caktır. Bu patlamaları bastırmak,
emperyalizmin ve işbirlikçilerinin
çöküşlerini sarsan gelişmeleri önlene-
mek için zorunlu terör tedbirlerine

İste geçen hafta «Demirel'e Dar-
be» göçtüsü altında bu birinci
şıklık uygulanmasına başlanmıştır.

Demirel de, emperyalizmin öner-
diği bu çözüm gekline dünden tes-
nedir. Geçen hafta belirttiğimiz gibi,
Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu
çöküşlerin sorumluluğunu tek ba-
şına taşımak istenmektedir.

□ İhtimaller

Bir darbe sonrasında boşluğun-
da liderinin ölümü üzerine cum-
hurbaşkanlığına seçilen Cevdet Su-
nay, Çankaya'da kalabilmesinin, an-
caq bu, Filipin demokrasisinin yi-
ğitlerine bağlı olduğunu bilmek-
tedir. Ve yine bilmektedir ki, eko-

nomik ve sosyal patlamaların artına-
sına yolacak bir AP iktidarı zı-
manında kontrol altına alınamayacak
bazi gelişmelere de yolabilir. Bu-
nun için çok parti Filipin demok-
rasisinde bütün burjuva partilerini
memleketin ve milletin selame-
ti namına bir araya getirebilecek
bir koalisyon kurulmalıdır. Bu
koalisyonun kurulabilmesi için ise,
AP'nin millet meclisinde tek başına
çoğunluğu kaybetmesi gereklidir.

Demirel'in de bu neticeyi teşvik
ettilerini bilmekle birlikte, son anda
kişisel zaflara mağlup olarak **ekendi kendini yıkma** operasyonundan
vazgeçmesini önlemek amacıyla,
bütçeye oylamasından iki gün önce
Sunay yeni bir müdahalede bulun-
muş, Demirel'in arkasındaki tüm
gemileri yakmıştır. Bu da, hüküme-
se gider vergisini arturma yetkisi
veren kanunu veto edilmesidir.
Sunay'ın bu kanunu veto etmesiyle,
dış yardımardan bütün umudu
kesmiş olan Demirel'in son finans-
man umudu da ortadan kalkmuştur.
Böylece Demirel'in **siyasi intiharı**
sağlam kazığa bağlanmıştır.

Bütün olup bitenlerden haberdar
bulunan, hatta emperyalizmin sab-

BİLGİÇ — MENDERES
— 41'ler muhalefetinin asları —

Demirel ailesinin milyonları üzerine!

Demirel iktidarı sallandığı günlerde yediği en büyük darbelerden biri, geçen hafta Günaydın Gazetesi'nin Demirel ailesinin son yıllarda sağladığı servetler üzerine yaptığı ifşaattı olmuştur.

Daha önce Nazmiye Hanım'ın berberi meselesindeki yayınında başarı sağlayamayan Günaydın'ın bu defaki yayını, Demirel'in sabahları kendisine «Günaydın» diyenleri terslemesine sebep olacak kadar etkili olmuştu.

Günaydın Gazetesi, iktisatçı ve maliyetçi, hukukçu ve idareci uzmanlardan kurulu bir araştırma ekibi kurduğunu ve uzun çalışmalarдан sonra Demirel ailesinin yolsuzluklarını birbir tespit ettiğini belirterek su açıklamlarda bulunmuştur:

□ Demireller son üç yıl zarfında devlete ait bankalardan 26 milyon 900 bin liralık kredi almışlardır. Kredilerin hepsi Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası, Emlak Kredi Bankası gibi devlete ait bankalardan almıştır. Alınan krediler 1967'de 2 milyon lira, 1968'de 6 milyon 900 bin lira, 1969'da 14 milyon lira, 1970'de ise 4 milyon liradır... Ve alınan bu 26 milyon 900 bin lira borçtan şimdije kadar bankalara tek kurus ödenmemiştir!

□ Türkiye'ye açılan 22 milyon 500 bin liralık dış kredinin yarısını da bir başlarına Demirel'ler almışlardır. Bu dış kredi, Avrupa Yatırımlar Bankası tarafından ülkemizde yarılmış projeler için verilen 2 milyon 500 bin dolarlık kreditir. Bu çeşit krediler, stai yatırımlar için kullanılmaktadır. Demirel'lerin sahibi bulunduğu İsparta'daki şirkete bu dış krediden birkaç ay evvel 1 milyon 200 bin dolar (10 milyon 800 bin lira) verilmiştir.

□ Ankara'da gar mahallisi olarak ayrılan 35 bin 800 metrekarelik saha da, Başbakan'ın nüfuzundan yararlanılarak Hacı Ali Demirel tarafından yok bahasına kapatılmıştır. «Ankara gar mahallisi» önce belediye tarafından istasyon sahası olmaktadır çkarılmış, bu karar İmar Bakanlığı'na da tasdik ettirdikten sonra açık artırmaya konmadan Demirel'lerce 702 bin liraya satılmıştır. Böylece me-

«HAN-I YAĞMA»

rekaresi 1500—2000 lira olan arası sadece 350 liradan, hem de taksitle ele geçirmege muvaffak olmuşlardır.

□ Dört yıl önce 262 lira vergi vereen Demirel'lerin bugünkü servetleri 87 milyon lirayı bulmuştur. Günaydın Gazetesi'nin açıkladığı liste göre Demirel'ler su şirketlere ortaktalar: 32 milyon sermayeli ORMA Orman Ürünlerini Değerlendirme Şirketi, 12 milyon sermayeli HAYMAK Döküm ve Fitting Sanayii, 10 Milyon lira sermayeli TERAKKI KOLLEKTİF kereste sanayii, 8 milyon sermayeli KUŞTUR Kuşadası Turistik Tatil Köyü, 100 milyon lira sermayeli GÖLTAŞ cimento sanayii, 26 milyon lira sermayeli PEREJA ve COCA COLA kimya ve meşrubat sanayii...

□ Demireller bir yandan çeşitli şirketlerle işlerini büyütürlerken, bir yandan da sahane binalar dikmişlerdir. Bunalardan en önemli Gar sahasında kolej, yüksek okul ve yurtlardan meydana gelen Ali Demirel'in sitesidir.

Süleyman Demirel, Ankara'da, Kavaklıdere'de, Güz Sokak'ta birbüyük milyon lira değerinde bir apartman edinmiştir.

Demirel'lerin İsparta'da hali ticarethanesi olarak kullandıkları bina da kendilerine aittir ve üst katta muhasebe büroları yer almaktadır.

Şevket Demirel, İsparta'da 1 milyon liralık bir villa sahibi olmuştur.

Isparta'da ayrıca iki büyük otel işletmeleri gibi, bir de iş hanı inşa ettirmektedirler.

Günaydın bu ifşaattı yaptıktan sonra, Demirel'ler konusunda Günaydın Araştırma Bürosu'na daha bir çok müracaat yapıldığını iletir stüdyosu. Bu haberlerden 33'ünün ciddi tetkike değer olduğu belirtilecek, meclisin bu konularda da araştırma yapması istenmektedir.

Nitekim, neşriyat devam ederken, GP Urfa Senatörü İbrahim Ethem Karakapıcı, Cumhuriyet Senatosu başkanlığına bu konuda bir yazılı soru önergesi vermiştir.

Demirel'in bu yamınlara cevabı ise, herhangi bir açıklama yapmayı yan-

mada, Günaydın Gazetesi aleyhine astronomik tazminatı yeni bir dava daha açmak olmuştur.

Demirel'lerin servetilarındaki yayın, hafta sonuna doğru bir başka spekülatyonu daha yolaçmıştır.

Demirel'in borazanlığını yapan Son Havadis Gazetesi, Günaydın Gazetesi'nde yayınlanan dosyaların arasında eski Sanayi Bakanı Mehmet Turgut tarafından hazırladığını, önce Akşam Gazetesi'ne teklif edildiğini, ancak vaktiyle Turgut'un kendilerine ilan verdirmemesi yüzünden Akşam'ın bu teklifi reddettiğini, bunun üzerine dosyaların Günaydın Gazetesi'ne verildiğini iletir surmüştür.

Akşam ile Mehmet Turgut'un maceraları bilinmemektedir. Gerçekten de, Akşam Gazetesi, kadroda solcu unsurları tasfiye edip genel politikasını yumusattıktan sonra araya adamlar koyarak Turgut'tan ilan ve reklam istemiş, ancak gazetenin gerçek sahibi Malik Yolaç'a kişisel hısumet bulunan Turgut bu talebi kabul etmemiştir.

Aradan zaman geçip Bilgiççiler Demirel'e cephe olarak *yolsuzluk dosyaları*ndan sözetmeye başladiktan sonra, bunları yayımlamak için çeşitli gazeteler arasında Akşam'ın da kapusunu çalmışlardır. Ancak bu defa da Akşam, sifirlarında Mehmet Turgut da bulunduğu için, Bilgiç'lerin bu isteğini reddetmiş ve açıkça Demirel'in yanında yer almıştır. Nitekim, Son Havadis'in yayımı üzerine yayıldığı uzun bir basyazida Akşam, dosyaların kendilerine teklif edildiğini doğrulamış ve şöyle demiştir: «Mehmet Turgut ve arkadaşlarının sindi bir başka gazetede çarşaf refleks edilen, temelinin de olduğu asla belli olmayan dosyalarını bu gazete yöneticileri, doğruluğundan şüphe edilen haberler olarak karşılayıp yarın manşalar ve gönderenlere olduğu gibi iade etmeleridir.»

Aslında, ortada tiksinti verici bir oyum oynamaktadır:

□ Amerikan şirketi müteahhitliğinden en yüksek icra mevkiiye yükseltilen bir şahıs, çarpık bir ekonomi düzeni içinde memleketi iflası sürükleşken, dört bes

yıl içinde ailesini servetlere garketmiştir. Böyle bir şahsa başbakanlık koltuğunda bir gün bile oturmasi, burjuva demokrasisinin kimlerin hizmetinde ve kimlere karşı olduğunu ispatlar.

□ Bugün Demirel'e muhalif kesile ve çoğu yıldarca onuna kabine ortaklığını yapmış bulunan kişilerin, bu dosyalanın başkoltuktan düştükten sonra sifir şantaj olmak üzere piyasaya sürmeleri, kendilerine koltuk verilseydi susacaklarını gösterir ki, bu da *sfazilet mücadele* yaptıklarını söyleyenlerin gerçek çevrelerini ortaya koymaktadır.

□ Bu meseleler karşında basının tutumu ise, daha da hazındır.

Bir gazete, hem de sol tanınan bir gazete, sifir kendisine *ilan vermedikleri* için, kuyruk acısıyla, önüne gelen ve büyük kısmının doğruluğu bilinen dosyaları görevlilikten gelmekte, bayazalarında Demirel'e karşı çıkan grubu *spartide ihante* suçlayarak, adeta Demirel'in sözcüsü gibi, «AP teşkilatı, can düşmanı saydığı muhalefete ipleriğine ve pazarlıklar gitmiş 41'leri affetmeyecekler» diyebildiğini.

Bir başka gazete ise bu dosyaları rengarenk süslüyor, kişisel husumet beslediği Demirel'i yımak için elinden geleni ardına koymamaktadır. Ama aynı prosedürü uygulayarak, hazine imkanlarını, kredileri çarçur ederek üç beş yılda milyonlar katan daha yüzlerce, binlerce kişinin bulunduğu çok iyi bilmesi gereken bu gazete, acaba *şikisel husumete* düşmedikçe onlara karşı da aynı kampanyayı açabilecek midir? Açılamaz... Çünkii bu bir düzen meseledidir ve o gazetenin ayakta durabilmesi, büyük ölçüde, o üç beş yılda milyonlar katanların verecekleri çarşaf gibi ilanlara yani düzene bağlıdır.

Bu düzen böyle sürüp gittiğe, daha çok Demirel'ler kısa zamanda milyonların üstünde oturacak, koltuk uğruna daha çok dolaplar, sifir çevirmeler, şantajlar görülecek, ve basın tarihine daha sayız *şikanlıklar* gelecektir.

neye koyduğu bu oyunun başlica direğinden olan İnönü ise, «duyanlı havadaki kurşun» pozundadır. İnönü, kendi eliyle kurduğu bu Filipin demokrasisini sürüp gitmemi en fazla arzulanlardan biridir. Tecrübesiyle bilmektedir ki, tek başına AP kadrosunun elinde rejim her zaman tehlkiye düşbilecektir. Geçen yıl Amerikan elçilerini ziyaretlerinden ve gözde elemanlarının Washington'a gidip gelmelerinden sonra bir koalisyon için Amerika'dan

teminat almıştır. Demirel'i koaliyona düşürebilmek için oynadığı en büyük oyulardan biri Bayar'ın affi teşebbüsü olmuştur. Ancak o manevra umulan sonucu vermemiştir. Oylar yine AP'ye akınmıştır. Ama sindi parlamento grubu bölgemekte ve AP azılığa düşmektedir. Artık İnönü'nün istediği olmaktadır. Nitekim «Demirel'e Darbesi» oylamasından bir gün önce gazetecilere verdiği demeçte İnönü'ü keyifli keyifli konuşmuştur:

«Bütçeye kırmızı oy verilir ve hükümet düşerse, demokratik rejim olbet çaresini bulur»

□ İkinci Alternatif

Nitekim bu demokratik rejimin işlerigine uygun olarak Demirel, bir soluk almadan *şiksemi oyu* ca 41 kişiyi *keskin ibraz* talebiyle hâsiyet divanına sevketmiş ve bunun tabii sonucu da AP Grubunun çoğuluğu kaybetmesi olduğuna gö-

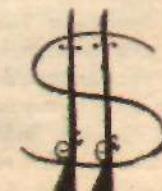
re bir azılık partisinin hükümeti olarak istifa karar almıştır.

Bundan sonra yeni bir seçime niye dilecektir, yoksa mevcut kadroları koalisyon mu kurulacaktır? Belki de derginiz okunuğu günde kadar durum belli olacaktır.

Biçimi ne olsa olsun, Türkiye'de Amerikan emperyalizminin istediği gibi bir *koalisyon*un yolu açılmıştır.

Eğer koalisyon da işlerse... Ne gidiyor?

İkinci alternatif, yani Yunanistan tipi bir yönetim strada beklemektedir. Bu defa o plan uygulanacaktır

LASTİK-İŞ İZMİT SUBESİ

Lastik İş
Genel
Başkanı
Kuas

Lastik İş Sendikası Kongresi'ne katılan delegeler

Bütçeye kırmızı oy verilmesi ve kabine değişikliği, hattâ seçime gidişesi ihtimalleri karşısında, işçi sınıfına karşı hazırlanan tertiple ilgili haberler birdenbire ikinci plana düşmüştür. Ancak, devrimci sendikalar ve yazarlar, bâzı türde değişik de, değişmese de; seçime gidiş de, gidişmese de bu kanun değişikliğinin mutlaka gerçekleştirilmesi için bütün partilerin ortaklaşa hareket edeceklerini bildikleri içm. direniş sürdürmektedirler.

Geçen hafta toplanan Türkîc Lastik İş Sendikası ve DISK kongrelerinde, bu komploya karşı çıktıı ve değişikliğin gerçekleştirilmemesi için bütün imkanlar kullanılarak mücadele edileceği açıklanmıştır.

Lastik İş Genel Başkanı ve TİP İstanbul Milletvekili Rıza Kuas, bu konuda söyle demiştir:

«Şu anda içinde bulunduğuımız koşullar iyi değildir. Her birimiz yokluğa, yokluğa beli bükülen insanlarız. İş güvenliğimiz yok, haftada 48 saat burumuzun ucundan ter dökerek çalışıyoruz. İş emniyetinden yoksunuz, işinizden olmak, aç sefil durumlarda düşmek herbirimiz için, her gün mümkün.»

«Bu yetmiyorum gibi, bunların düzeltilemesi bir namus borcu, bir anayasa borcu olduğu halde, sermaye görevlerinin temsilcisi AP İletişim ve onlarla aynı çizgide olan diğer siyasi partiler, varlığı ile işçi sınıfına leke olan, zul olan Türk İş, mevcut şartları daha da kötüye göstirmek için geniş bir çalışma içindeyler. 274-275 sayılı kanunlarda yapmayı düşündükleri değişikliklerle işçiler patronlara esir etmeye çalışmaktadır.»

«Sendikamız ve bağlı bulunduğu DISK, gelişmeleri dikkate izlemektedir. Bütün gücüyle işçi aleyhine geliştirilecek her türlü çalışmaya karşı konulacaktır.»

«Bu arada bir daha ve özellikle belirtmeliyim ki, işçiler için yapılacak bütün olumsuz çalışmalar sonuçsuz kalacaktır. İşçiler patronlara satmaya ve onları işverenlerin kölesi etmeye kimseini gücü yetmeyecektir. Bunu bir takım yan, anayasa dışı yollarla başarmak mümkün olmayacaktır. Türk işçi sınıfını susturmak, sindirim ettiğine yapılabilecek tahminler ve hesaplar yanıltıcı olacaktır. Şehit vermemi kabullenmiş çalışanlar şaka olmasız.»

Grevin boğazlanmasına karşı direniş büyüyor

Bu sözlerimizi işçiler bir uyardılarak görebilmelidirler.

«Türkîc dânyadan ayrı, kopuk bir ülke değildir. Dânyanın gitliği yeri iyi görmek gereki. Dünya emekçi işçilerine gitmektedir. Eskiye, târîmîye, emege karşı olan herşeye insanlık etmektir. Dünya çağ değişirmektedir. Türkîc halkı da, bu değişikliğin elbette içindedir.

«Özgür sendikacılığı baltalayacaklar, grev hakkımızı kısıtlayacaklar, işçiyi patronun yanında eli, kolu bağlı tutacaklar, öyle mi?»

«Nereye kadar? İşçiler anayasadan kendilerine tanındığı hakları koruyacak ve kullanacaklardır. Değil alırmış hakları kaybetmek, israfla dânyanın

hemen bütün yeni ülkelerde genel grev hakkı vardır. «Sempati ve dayanışma grevleri yapılmaktadır. Buraları biz de istemektediriz, istemekte devam edeceğiz. Buraları da yetinemeyeceğiz, insan olduğunun, çalışan ve üretken insan olduğunun bilincine varanlarla başa çıkalırmaz.

«İşçi sınıfı kendilerini köleleştirme, alıntılarını gaspetmeye, ülkesinin nimetlerini yabancılarla paylaşmaktan çekinmeyeceklerle karşı savasın açmıştır. Mâkinin yok, onları yargılayacaktır.»

Öte yandan Tekstil İşçileri Sendikası da, 274 ve 275 sayılı kanunların değiştirilmesi teşebbüsü kapsamında şu açıklamayı yapmıştır:

«Bu teklif ve tasarıların değişiklik

yolunda ileri sürüldüğü gereğe, Türkiye'de iâkolunda güçlü sendikalar yaratmak, bir anlamda sendika bolluğu engellemektedir. Hiç kuskusuz sendikamızın da paylaştığı bir görüşür bu. Ancak iâkolunda güçlü sendikalar, işçilerin zaman unsuru içinde birtakım gerçekleri yaşayarak ve görerek bilinçleme sonucu ortaya çıkar; tepeden inmeci bir yolla iâkolunda güçlü sendikalar yaratılamaz.»

«Kanun tekliflerinin ve Hükümet tasarılarının temelinde fasist bir temayül yântmaktadır. Güçlü sendikalar yaratılaçğı iddiasıyla, sendikalar, dolayısıyla işçilerin sınıfı belli bürokratlar ve giderek Hükümetin kontrolü altında tutulmak istenmektedir. Bunun için de iâkolu

seviyesinde toplu iş sözleşmesi yetkisi güdülen amaç için bir oyun haline getirilmiştir. Ikinci kuruluşları ortadan kaldırılmak ve yeni sendika kurulması engellemek için konular formül şudur: İâkolunda mevcut sigortalı işçilerin % 30'unu elinde bulundurduğuna tevkî eden sendika iâkolu sözleşmesi yapacak ve bu yetkisi elinde bulundurmasının nedeniyle de işyeri seviyesindeki toplu iş sözleşmesi yapmadâ öncelik hakâna sahip olacaktır.»

«Biz, sendika olarak, sendikal özgürlüğü ortadan kaldırıcı her türlü tutum ve eylemin karşısındayız. Az gelişmiş bir ülke olmamızdan bir takâm totaliter uygulama haveslerinin yaylanmasına kesin şekilde karşı çıkalıcaz. Hazırlanan kanun teklifi ve tasarılarının, temel hakları kısıtlayan diğer yönleri de vardır. Örneğin, hak grevinin bir hâk olmaktadır uzak biçimde düzenlemesi ve en çok üyesi bulunan konfederasyon, sendikaların bütün silârını eğitmesini sağlayacak hükümler gibi... Ne var ki, en büyük tehlikein iâkolunda tek sendika yaratmak için güdülen tepeden inmeci tutusundan geleceğini bildiğimizden, daha çok bu konu üzerinde dardık.»

«Bu fasist uygulama hazırlıklarını en seri biçimde bâzılar Tekstil İşçileri ve diğer kardeş sendikalarla birlikte karşıtlıabilmesi için ortak bir çalışma zorunludur. Demokrasinin vazgeçilmez kuruluşları olan sendikaların sınıfa hizmet edici nitelikte ayakta kalabilmesi için,»

«Bütün direniş yollarına başvurulması gereği aksıtsa,»

Tekstil Sendikası, direniş konusunda devrimci sendikaların ortak çalışması için 24 Şubat 1970 tarihinde bir ön hazırlık toplantısı düzenlemiştir.

«Kanlı Pazar»ı Unutmadık!

Bugün 16 Şubat 1970. Kanlı Pazar'dan bu yana tam bir yıl geçti.

Amerikan emperyalizmine karşı çıktııkları için işçiler tarafından keskinçe zorbalar gürültünün şehit ettiği iki genç, Ali Turgut Aytaç ile Duran Erdoğan'ın vücutları çöktür toprak oldu.

Ama 6. Filo'yu kible yapıp namaz kıldıktan sonra devrimci gençliğe saldıranlar, Aytaç ile Erdoğan'ın hunkarca kaledenler hâld serbest. Devrimci gençlere bomba atan, tabanca çeken, zorbalar gürültünün saldırısını teşvik ve himaye eden polisler hâld temsi üniformalarla aramızda okunun namusun dolayısıyla! Kanlı olayların başlıca sorumlusu Vali Vefa Poyraz, hâld İstanbul'da devleti temsil ediyor.

Aytaç ile Erdoğan'ın ölüm dosyaları, çökten «faili meçhul cinayetler» dosyaları arasında karışır, tozluñaga terkedildi. Ama Aytaç ile Erdoğan'ın öldürülümelerinin hesabını soran yazarlar, bu arada ANT mensupları, hâld spolise hakareten yargılanıyorlar!

1969 Kanlı Pazar's, devrimcilerin hiçbir zaman unutmayacakları bir dönüm noktasıdır.

Emperyalizmin geri bâraktırılmış ülkeler için hazırladığı komploların biri o gün inkar kabul etmez şekilde aşka çıkmıştır. Asılnda kendileri de emperyalist sömürünün penesinde ezilen kitleleri ümmetçi ideoloji ile parıldanıp, emperyalizme karşı savaşan güçlerin üzerine saldırmaktır.

Kanlı Pazarı yeniden yazarken, devrimcilerin o gün yaptığı hataları da gözden râk tutmamalıyız. Topla-

dığımız yirmi bin kişinin coşkusuna kapilarak ön tedbirler almaktı yetersiz kaldığımızı hatırlanırmamalıyız.

İlk defa böyle anti-emperyalist bir eyleme giren işçilerin, yeteri kadar eğitilmemişler için, devrimci bir eyleme değil de, bayrama gelir gibi mitinge katıldıklarını unutmamalıyız.

Partinin, devrimci sendikaların ve o günün önde gelen gençlik liderlerinin bu hatalardaki rolünü ve payını tespit etmemiyiz.

O günden bu yana benzeri olaylarda da sık sık restoranız, karşılık güçler ve komploları konusundaki istihbarat eksikliğini gidermenin yollarını aramalıyız. Bunun, düzenli bir örgütlenme sorunu olarak ele alınması gereklidir.

Kanlı Pazar'dan alınanız gereken en önemli ders, eyleme soleştiğiniz kitlelere hakim olacak unsurları yaratmadan hareket kotarmaya kalışmamak olmalıdır.

Saldırganların, hakim güçlerin komplolarının bizi yıldırmaması için, her eylemimizi tekrar tekrar ele alarak özeleştirimizi yapmalı, yanlışlarımızı, eksikliklerimizi, hatalarımızı ortaya koymalıyız.

Kanlı Pazar'da şehit düren Ali Turgut Aytaç ve Duran Erdoğan ile birlikte, diğer devrimci şehitlerimizden, Vedat Demircioğlu'nun da, Atalay Saraf'ın da, Doğan Kılan'ın da, Taylan Özgür'ün de, Mehmet Çantekir'in de, Mehmet Büyük Sevinç'in de, Battal Mehetoğlu'nun da dokülen kasıtlarının bir gün hesabı sorulacağa, bu, ancak devrimcilerin, dokuz eba mal olan bu acı tecrübelерden gereken dersi almalarıyla mümkün olacaktır.

PATRONLARIN TEMSİLCİSİ İKTİDAR...

GREV HAKKINI BOĞAZLIYOR

DİRENELİM!

ANT

● Tütün sömürüsüne karşı hazırladığı afişlerle ege Bölgesi'nde ekicilerin kavgasına katkıda bulunan ANT, bu defa da, hakim sınıfların grev kanununun boğazmasına karşı işçi sınıfını ve devrimci güçleri direniş çağrısı yeni bir afiş hazırlamıştır. Bu afiş de, daha şimdiden işçi bölgelerinde bayraqlaşımıştır.

50 bin Teknik Personel Sendikalaşıyor

12 Şubat 1970 günü 4110-195 sayılı kanun kapsamına giren 50 bin teknik personelin bulunduğu alanda TEK-SEN isimli bir sendika kurulmuştur. Kurulan sendika, ne işi ne de memur sayılan personelin bundan böyle sendikal mücadele yapmasına yardımcı olacaktır.

Kurulan sendikanın amacı *üyelerin iktisadi, sosyal ve mesleki haklarının elde edilmesi ve korunması, bu amaç için de halka dönük sosyal adaleti sağlayıcı her türlü sömürüğün kökünden kazıယacak bir sendikal eylem değişimiz ilkeniz olacaktır.* şeklinde belirtildmektedir.

4110-195 sayılı kanun kapsamında çalışan yüksek tekniker, yüksek mühendis, enstitü mezunu, teknisyen ve diğer bütün personeli kapsamına alınan sendika, bu personelin kanunu belirtilmemiş olan haklarını anayasının 46 ncı maddesi uyarınca sağlayıcı yolda olacaktır.

Sendikanın kuruluşu sırasında Harbiye'de toplanan kurucular elerinde şu pankartları taşımlıydılar. «Kanunsuz personelin sendikası - Sömürulen halkın parası ile okuduk, sömürüye karşı sendika kurduk - Devrimci eylem için sendika - Bay eger sen şef hak ararsan işinden olursun - Politikacı bizi kullanamazsun - Halka döndük kapımı kapadılar - Politikacının değil, halkın hizmetindeyiz - Mühendis, tekniker, teknisyen yok teknik personel var»

Yeni kurulan sendikanın yönetim kurulu başkanlığı Niyazi Duranay, Genel sekreterliği Engin Günde ve Genel mali sekreterliğine de Orhan Terzioğlu getirilmiştir.

Sarı Sendika İşçilerine Kurşun Sıkıldı

Otosan işyeri ile Çelik-İş arasında 6 ay evvel toplu sözleşme imzalanmış, fakat bütün sarı sendikaların yaptığı gibi bu sendika da, toplu sözleşme ile işçilerin değil, işverenlerin haklarını korumuştur. Bunun sonucudur ki, işçiler bu toplu sözleşmeden memnun olmamışlar. Çelik-İş'in sarı olduğunu anıyarak Maden-İş'e geçmeye karar vermişlerdir.

«Biz sarı sendikaya aidat ödemeyiz, biz Maden-İş'ten yanayız» diyerek Maden-İş'le ilişkili kurulması üzerine Maden-İş 8.2.1970 tarihinde Kadıköy Reks Salonunda bir sohbet toplantısı düzenlemiştir. İşçileri toplantıya getirmek için Üsküdar'dan otobüsler tutulmuştur. Çelik-İş'ten 8-9 kişi otobüsün önünü keserek içeri girmişler ve silahları ile rastgele ateş etmeye başlamışlardır. Kurşullarla otobüsün camları kırılmış ve bu arada Çelik-İş'in kendi adamlarından birisi ağır yaralanmıştır. Yaralı halen hastanede yatmaktadır. Doktorların ifadesine göre durumu ümitli değildir.

“Teori-Eylem Birliği” yada “Neler ne amaçla araştırılmalı?”

Marksist öğretinin özünde, felsefesinde, teori-eylem birliği vardır. Marksizm gerçeklerden, olaylardan kopuk, «füldisi kulesine çekilmiş» bir öğreti olmamıştır hiçbir zaman. «Marksist felsefeye göre esas olan, objektif alemin kanunları bir kere anlaşıldıktan sonra, bu alemin izah edebilecek durunda olmak değil, objektif kanunların bilgisini dünyayı aktif bir surette değiştirmekte kullanmaktadır.» (1) Bilmek için bilmek değil, yapabilmek için bilmek...

Teori-eylem birliği çift yönlü bir ilişkidir. Bu ilişkide, ben ism teorisini yaparım, bu teorinin pratik geçerliliği beni ilgilendirmez, yada «teorinin gerçek olması değil kendi içinde tutarlı olması önemlidir» gibi burjuva bilim anlayışına yer yoktur. Yine bu ikili ilişkide, teoriiyi küümsemek yada «fikrimiz eylemizdir» gibi, teorik yetersizlik ve kafa tembellığının doğarduğu görüşlere de yer yoktur.

Teori-eylem birliği demek, düşüncenin soyut ve kendi içinden bir biçimde kalmaması, insan yararına gerçeğe uygulanması, dünyayı değiştirmeye yönelik olması demektir. «Saf bilim», «o da doğru, bu da doğru» demeye varan sözcük, teori-eylem birliğini zedeler.

Burada teori-eylem ilişkisi konusunda zaman zaman içine düşüğümüz yanlışları hatırlamak yarar olacaktır. Yukarda özetlemeye çalıştığımıza uygun olarak, bu konudaki yanlışlar iki obekte toplanabilir: a) Teoriyi alıp eylemi bırakmak; b) Eylemi alıp teoriyi bırakmak...

Bu güne kadar, bu yanlışlardan özellikle ikincisi işlenmiştir. Yani teori ihmali edilerek yada yanlışla yanlışlar eyleme girişildi. TİP'in yanlışlarının en önemlerinden biri de buydu bizce. Teorik eğitim yetersizliği, eylemin kopukluguna ya da eylemsizligine yol açmıştır. En kötüsü de eylemde hiç bir işe yaramayacak fantaziler teori olarak sunulmuştur. Bu noktada diğer yanlışlığa geliriyoruz. Fantazilerin bir süre bu derece alıp yürümesi teorinin eylemle, pratikle bağlarının kesilmesi dendir. Eylemsizlik örük ve kitleleri teorik sapmaya götürür. «Teorik pratige hizmet etmelidir; teori pratigin ileri sürdüğü meseleleri cevaplandırmalıdır; teori pratik verilerin sağlayından geçmelidir.» (2)

Bu çift yönlü yanlışlığı özellikle de teoriyi küçümseme yanlışlığını TİP'de sol kanatta da gözlemek mümkündür. Bu kanadı da iki ayrı bölümde ele alabiliriz: Bir kümbe artık marksizm'den tümüyle ayrılmıştır. Bunlar için teori artık köstekleyici olmaktadır. Halen marksist çizgide bulunanlarla -belki eylemsizlige ve bilimsel fantazilere karşı bir tepkiyle- teoriye bağlarını koparmış bir eylem gelişmekte dirler. Teorik yetersizlik bir çok yanlış eyleme ve düşünceye yol açmıştır. Bunların bir kısmının yanlışlığının görülmüş ve doğrulanmış olması umut verici bir işaretdir. Bu türlü yanlışlar özellikle genç kadrolar ve hareketin tabanı için söz konusudur. Liderler yanlışların farkında bile olsalar -gerçek devrimci bir siyasetin yokluğunda- önüne geçememektedirler.

Devrim stratejisini ortaya koymak, gerçeki bir yana bırakıp olmasını istedigimiz, yada dar bilgimiz içinde, tek bildigimiz modelde göre uzlaşmalar, işbirliği yapılacak sınıflar, aşamalar belirlenmenin sol eylemi, geçici de olsa, bir çıkışa soktuğu açık değil midir? Teori diye ortaya koyulanların pratikte nasıl iflas ettiğini, öte yandan -belki de bu nedenle doğrusu- bir teori korkusunun eylemi nasıl etkisiz, halktan kopuk, amaçsız bir hale getirdiğini zaman zaman görüyoruz.

«Pratik-bilgi-sonra yepiden pratik, yeniden bilgi, bu form, devri tekeriñ içinde sonusudur. Bundan malada, pratigin ve bilginin bu devri haretlerinin muhtevası her defasında daha yüksek bir seviyeye çıkar.» (3)

Stalin' se söyle diyor: «Bazilar leninizmin, pratigin teoriye üstünüğü olduğunu sanırlar... Lenin ve leninizm hakkında bu gülünç görüşün tamamen hatalı olduğunu ve hiçbir şekilde getçege uymadığını ve pratikçilerin teoriye sırtlarını dönen eğiliminin leninizm ruhuna tamamen aykırı olduğunu ve dava için tehlikeci taşdığını söylemeli...» (4)

Bu gerçekler artık Türkiye solunda da anlaşılmaya başlayacaktır. Yeni atılımlar, araştırmaya yönelik eğilimleri, alan çalışmalarının önem kazanması, bilimsel katkı çağrıları ihtiyacım belirtmektedir. Yalnız otokritik unutulup, küçük burjuva eğilimlerine ve 've'bañın ben de teori yapıyorum' kompleksine kapılacak olursak, olumlu bir yönlilik bizi yine olumsuz bir noktaya, yanı eylemi sunutma ve «füldisi kulesine kapandı» noktasına götürecekler. Bundan kesinlikle kaçınmalı, yapımıza araştırma ve incelemeleri eyleme yönelik, eylemde denetlenen biçimde yapmalıyız. Bu yol şüphesiz ki zor, ama saglıdır. Marksizmin teor-

ye büyük bir önem atfetmesi, sadece ama sadecenin pratik faaliyeti kılavuzlu edebilmesindenidir. Dogru bir teori elde edildikten sonra, bu teori boş konusalara konu yapılmakla yetinir, hasır altı edilir, pratikte gerçekleştirilmmezse, ne kadar güzel olursa olsun, o teori güdüklük kalır.» (5)

Bugün, bütün bu konularda, arkamızda ders alabileceğimiz bir dönem, önmüzdeseyse doğrulara varma fırsatı vardır. Geçirdiğimiz dönem hangi eksikleri gösterdi? Nelerin gerçekten araştırılması gerektiği ortaya çıktı? Hangi konular araştırılmamış ve bu araştırmalar eyleme ne yönde ışık tutabilirler?

Önce temel teorik bilgi gerekliminin tartışılmaz olduğuna inanıyoruz. Temel teorik bilgi yalnız marksizmin bilgisi de değildir. Marksizme yol açan düşüncenin; dialektik bir süreç içinde marksizmi hazırlayan bütün öğretmenlerin; sosyo-ekonomik yapıya bağlı olarak düşüncenin gelişmesinin ana çizgileriyle bilinmesi gereklidir. Marksizmin temel felsefesi, tüm öğretisi mümkün olduğu kadar, hatta mutlaka diyecegiz, kaynaklara inilebilir öğrenilmelidir. Daha sonra kulaktan dolmaçılık bir yana bırakılarak Lenin okunmalı, leninizmin özü kavrınmalıdır. Bundan sonra yapılacak iş, Mao başta olmak üzere Doğu'lu marxistlerin öğretmenlerinin kavranmasıdır.

Bu sağlam temel üzerine tarih boyunca sosyalizme yönelik haretlerin hiç değilse ana çizgileriyle bilinmesi yararlı olur. Özellikle Asya, Afrika, Latin Amerika'daki haretler, devrimler ve yapısal değişiklikler, Üçüncü Dünyanın yeri ve sosyal yapısının kavranmasında anahtarlar verecektir.

Türk toplum yapısının araştırılması, böyle bir teorik temel üzerinde kurulduğunda yorum yanlışları en aza inebiir. Özellikle bu konu, teori-eylem birliğini en iyi ortaya çıkarır. Türkiye'nin yapısını, örgütlenmede, eylemde, kısaca stratejide yanlışnamak, doğrulu bulmak için araştıracağız. Şu halde, hem konuların seçiminde, hem de araştırmaları yürütmede çok dikkatli olmalıyız. Araştırdığımız her konu eyleme bir ışık tutmalı, bir doğru getirmeli, varsa bir yanlış düzeltmelidir.

İlk bakışta bu mitlikte konular hangileridir? Her biri pek çok alt konuya içeren biçimde konularımızı söyle özetleyebiliriz:

a) Türk Toplumunun Sınıfsal yapısı (Tarihte ve bugün): Bu konu saptanıların ötesinde, marksist bir metodla ve gerçeklerden kaçmadan ele alındığında, devrimci stratejimize en büyük aydınlatıcı getirecek; kimlerle, hangi noktaya kadar, hangi amaçlara yönelik ittifaklar yapılabilceğini ortaya çkaracaktır.

b) Ekonomik yapı analizleri: Çeşitli sektörlerin durumu, gelişme ve değişimleri...

c) Sosyal yapı analizleri: Sosyal kurumlar n geçmişteki ve bugünkü durumu, ilişkiler, değişimler...

d) Bölgesel alan araştırma ve çalışmaları: Bunlar uygulamalı çalışmalar olacaktır. Araştırma tekniklerinden yararlanılarak ve gerçekle yüz yüze, bütün spekulasyonların ötesinde yapılmış bilimsel araştırmaları.

Süphesiz ki bu konular araştırılması gerekenlerdir. ancak bazılarıdır

Bütün bu konularda, gerçek bilimsel verilere dayanmadan yapılan spekulasyonlar son sınıra varmıştır. Bu tıkanıklık aşılmalıdır

Yine, unutulmamış gereken önemli nokta şudur: Bütün bunlar yapılarken, eylem beklemiyeciktir. Doğrulara varıldıça eylemin yanlışları düzeltilmeli; araştırma, öğrenme işi, eylemeden, pratikten kopuk bir iş gibi görülmeli; bunların eylemin hizmetinde ve hızında yürütülmesine gayret edilmelidir. Başka bir deyişle, teori-eylem birliği, bilimsel araştırma yapmanın sağladığı kişisel tatmine ve gevşeticiliğe asla feda edilmemelidir. Nasıl teorisiz eylem yanlışlıkla götürdüyse, aksi de bir başka yanlışla iter.

Eylem için öğrenelim, dünyayı değiştirmek için bilmelim!

(1) Mao Zedung: Pratiç Dair — «Çin İnkılabının teorik meseleleri» s: 22 Sosyal Yayınlar.

(2) J. Stalin: Leninizm İkkeleri, s: 21, Sol Yayımları.

(3) Mao Zedung: Çin İnkılabının Teorik Meseleleri — (Pratiç Dair) s: 28, Sosyal Yayınlar.

(4) J. Stalin: Leninizm İkkeleri s: 24, Sol Yayımları.

(5) Mao Zedung: A.g. eser. s: 23

Oya SENCER

Boğaz Köprüsü, ihanet Abid

D evrimci güçlerin direnişine rağmen işbirlikçi kapitalizm Türkiye'de bir zafer daha kazanmış, halkın çoğunluğu açıktan, hastalıktan, bakımsızlıktan kırılan, çocukların çoğu okuyacak okul bulamayan, içsisi ve köylüsü çalışacak, para kazanacak alan bulamadıkları için yüzbinletle yabancı ülkelere göçeden Türkiye'de «Asya ile Avrupa'yi birbirine bağlama» gözboyayıcığıyla Boğaz'a Asmaköprü yapılması ihale edilmiştir. Mümkündür ki, Boğaz Köprüsü'nün temeli bayram günlerinde büyük şenliklerle atılmış olacak.

Gazetelerin ve radyoların da beymn yıkama faaliyetiyle kitlelere bir «kamu hizmeti» gibi kabul ettirmek istenen bu Boğaz Köprüsü'nün, gerek ekonomik ve sosyal bakımından,

gerekse şehir planlaması bakımından nasıl yüzkırıcı bir skandal olduğunu, sosyal militanların adamaklı bilmesi ve kitlelere bu gerçekleri üstüne baba baba anlatması gereklidir.

İstanbul Gerçeği

İstanbul, halen 2 milyonu aşan nüfusu ile Türkiye'nin en büyük ticaret ve sanayi şehridir. Coğrafi konumu itibariyle, Türkiye'nin bir ucunda bulunduğuandan, gelişmekte olan sanayinin ürünlerini çoğulukla Anadolu'ya sevkettmektedir. Buna mukabil, şehir nüfusunun

yüzde 75-80'i Boğaz'ın batısında, yüzde 20-25'i ise doğusunda yaşamaktadır. Şehir içinde yerleşim ve ulaşım son derece düzensiz olup, büyük bir nüfus gecokondurlarda yaşamakta, toplu taşıma sistemlerinin yetersizliği yüzünden, gelişmiş bir dolmuş sistemi yolların kapasitesini doldurmakta, ulaşım son derece yavaş, sıkılık ve topluma maliyet açısından pahalı olmaktadır. Yakın bir gelecekte nüfusunun 4-5 milyona çıkacağı düşünülsürse, İstanbul'un gelişmesini kendi haline bırakmanın, yada bugünkü gelişme eğilimlerini teşvik etmenin ne büyük yerleşme ve ulaşım problemleri doğrularını kestirmek güç değildir.

Bu düşüncelerle, bugüne kadar yapılan bütün şehircilik çalışmalarında, Marmara Bölge Planlaması'nda, İstanbul'un doğuya doğru çok merkezi veya lineer gelişmiş bir büyük şehir olmasa öngörülmüştür. Böyle bir gelişmeye, derece derece esas tüketim pazarı olan Anadolu'ya açık, endüstri cazibe merkezleri etrafında küçük iskan ve hizmet toplulukları yoluyla, gerek mal ulaşımında, gerekse ev-iş deplasmanları toplam maliyede minimumu sağlayabilecektir.

Oysa, gerek İstanbul Nazım Planlama Bürosu'nun Boğaz Köprüsü'ne karşı çıktıları için sonradan tasfiye edilen uzmanlarının mutalaasına, gerekse Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin görüşlerine göre, Boğaz Köprüsü, bu şehir planlaması anlayışına tamamen aykırı olarak tezgahlanmış, İstanbul Nazım Planlama Bürosu'na da zorla kabul ettirilmiştir.

Söyledi ki:

1— Proje, İstanbul şehirleşmesinden, hatta İstanbul şehrinde tamamen bağımsız ele alınmıştır. Yani, «İstanbul'da ilerde ne gibi bir gelişme olmasa arzu ediliyor, nereerde ne endüstri ve iskan bölgeleri kurulacak, burada ne kadar nüfus yaşayacak, hizmet ilişkileri nasıl olacak, bu nüfus nereden nereye hangi deplasmanları yapacak, şehirleşme oranı çok yüksek olan Türkiye'nin en fazla sanayi gelişmesi beklenen bu şehrinde nereden gelen, ne miktarda ham madde ile ne miktar manuf madde üretilecek, nereye sevkedilecek?» gibi sorular sorulmadı, buna cevap aranmadı, doğayla Köprü, planlama teknigi yönünden İstanbul mekanına oturtulmadı.

2— Yeni bir yol, muhakkak ki, civarında yeni yerleşmeler doğuracak, ana merkeze irtibatın kolaylaşması halinde, büyümeyen muhakkak ki ana merkezden kopmayaarak bu merkez etrafında yerelması kaçınılmaz olacaktır. Şehrin tekAMP sefice uğramamasının yegane yolu olan çok merkezli, doğuya doğru yayılmış şehrin gerçekleşmesi için, Boğaz Köprüsü'nün yapılmamasının bir planlama aracı olarak kullanılmak gereklirken, arzulanan gelişmeyi önleyecektir, şehrin merkezde yoğunlaşmasını ve kuzeye doğru gelişmesini teşvik edecek bir proje tam bir sorumsuzlukla uygulanmıştır.

Şehrin doğu yakasında meydana gelecek gelişme, batı yakasıyla temas kurma kolaylığı artacağından, kendine yeterli olmayacağı, şehir tek merkeziliğini muhafaza edecektir.

Boğaz köprüsü, işte bu özel arabalı mutlu azınlık için

Bu durum, insan ve mal ulaşımında sürekli olarak yüksek bedeller, bir seviyeden sonra tıkanıklık ve yoğun bir bölgede ulaşım arterleri tesis etmenin olağanüstü yüksek maliyetleriyle karşı karşıya kalmak durumu yaratacaktır.

3— Köprünin şehrin olumlu gelişmesini önlemesi sonucu, tek merkezli şehrin kuzeye doğru büyümesi ile yakın gelecekte kuzeye doğru gelişmiş bölgelerin birbiri ile bağlanması, yani yeni köprü ve çevre yolların zorluluğu ortaya çıkacaktır. Köprüler Tuzağı denen konu budur. Yani, coğrafya ve topografya bakımından olumlu bir gelişmeye son derece müsait olan İstanbul şehri, kendi elimizle, bugün değiştirilmek için büyük kültefedere girebilir, Avrupa'nın eki tek merkezli soğan biçimli şehirleri haline getirilecek; tadyal akslar açmanın, köprüler ve çevre yolları yapmanın, merkezde attan talebi karşılamak üzere alçak kat irtifalı binalar yıkarak (yani milli serveti heba ederek) yüksek binalar inşa etmenin kısırdöngüsüne düşülecektir.

4— Köprünin şehir trafiği üzerine etkisi de olumsuz olacaktır. Köprü şehri yoğunlaşan bir etken olduğu için merkezde olan yolculukları artıracaktır. Otomobil ulaşımının teşvik ettiği için şehir içindeki otomobil dolaşım sayısını artıracaktır. Çevre yollarına giriş sağlayan arterlerde bugün mevcut olan ek bir talep yaratacağından büyük sıkışıklıklar doğacak. Ülke kaynaklarının sınırlılığı yüzünden doğal olarak metro inşası ileri tarihlerde atacak, trafiğin düzenlenmesinin bu en belliği şartından (tüncl) da neden bir süre şehri mahrum edecektir.

Boğaz Köprüsü, sadece İstanbul'un hayatı felce uğratmak bakımından değil, aynı zamanda fakir Türkiye'nin ekonomisi için bir yükü aractır olmak bakımından da nefretle karşılanmalıdır.

İstanbul

Gün geçtikçe artan hayat pahalılığı, İstanbul halkı, her gün en az iki defa katlanmak zorundadır: TRAFİK İŞKEN

İstanbul'da bir işgünün en az yüzü dir. Ancak bu zaman kaybı da değişik İstanbul'da bugün takiben 16.000 taksi, Özel oto sayısı, Koç Holding ve Sabay Anadol marka otomobil imalatıyla 1971 artacaktır. Mutlu azınlık özel lüks arabası zaman kaybının acısını, karda, yağmurda otobüs yada dolmuş bekleyen hissetmemektedirler.

İstanbul'daki bu ulaşım tıkanıklığının kayıp ise, milyonlarca lira, hatta milyonlarca lira. Örneğin, halen nüfusumuzun yüzde 45'i bu'dan nüfusunun 3 milyona yaklaşığı da sayısı 1 milyonu üstündedir. Yani, günde dalmaktadır. Bir iş saatinin ortalama değerinde, günde 6 milyon liralık ısgırcı ka bir milyon insanın fazladan iki saat taşı araclarının ısgırcı, amortisman, yakıt, yol ile gidi kayipları da günde 10 milyon lire göre, İstanbul'da trafik yüzünden yılda 3-5 vardır.

Bu kayıp, sadece hizmet trafiğinin makasıdır. Trafik tıkanıklığı yüzünden haraçlı trafiği ile ilgilidir. Ülke sanayii İstanbul'da bulunduğu dikkate alınrsa, tıkanıklıkları yüzünden, mercut sanayi te hesaplanamayacak kadar büyük rakamlar İşbirlikçi İktidarlar, bu problemi, bir

esidir!

Ekonominik Yıkım

Geri bırakılmış bir ülkenin, mevcut etmeye imkanlarını, mutlak surette, üretkenliği en fazla olan projelere yöneltmesi gerekmektedir. Birinci Beş Yıllık Plan uygulamasında da görüldüğü gibi, Türkiye'de sanayi verimliliği, ulaşım sektörü verimliliğinden iki misal fazladır. Üstelik, karayolu ulaşımının, kullandığı sermayeye nüfus, ortalama ulaşım sektörü verimine göre daha düşük verimli olduğu da saptanmıştır: Şu halde sanayi yatırımları dururken, Boğaz Köprüsü'ne toplam 3 milyar lirayı spesifik bir yatırımda bulunmanın, Türkiye halkına nasıl bir ihanet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Boğaz Köprüsü yapıldıktan sonra, şehir, merkezi yoğunluğunu ve kuzeye doğru gelişme hızını artıracak, dolayısıyla doğuya doğru müsait yerleşme ve ulaşım şartları olan yeni endüstri teşvik edilmeyeceler, batıdaki mevcut endüstrinin gayrimüsaıt bir bölgede zorla yaşılmaması teşvik edilmiş olacaktır. Ayrıca, topluma maliyeti daha az olan demiryolu ve denizyolu sistemlerini de körletecektir.

Oysa, Türkiye'nin büyük ölçüde döviz kaybına yol açan bu Boğaz Köprüsü yerine, 2,5 - 3 milyar lira ile, 1 milyon ton yillik kapasiteli demir-çelik tesisleri kurulabilir, yarım milyon insanın mesken davası çözümlenebilir, Türkiye'nin tüm köyleri içmesi yana kavuşturulabilir.

Boğazdan Geçiş

Boğaz Köprüsü'nün yapılmasını sağlamak ve meşru göstermek üzere, yoğun bir propaganda kampanyası yürütülmüştür.

İSTANBUL BOĞAZ KÖPRÜSÜ BOYLE OLACAK
— Çağdaş firavnuların dikeceği modern piramit —

Her seyden önce, Boğaz'dan karşıdan karaya geçişi sağlayan tek araç araba vapurlarıdır. Boğaz Köprüsü'nün tezgahlanmasıyla başladığı ısrarda, araba vapuru seferlerinde bugüne dek görülmemiş aksaklılar yaratılmıştır. Birçok araba vapurunun talebin az olduğu kasayaında servise hazır bekletilmesine karşılık, en fazla talep olan yaz aylarında boyalar, bakım gereklilikleri ile hizmetten çekildiği, araba vapurlarına giriş çıkışta nizam sağlanmamış olarak ortalama seyir sürelerinin uzatıldığı görülmüştür. Birkac yıldan beri yeni araba vapurları yapmak, iskeleleri genişletmek yolundaki talepler de Denizcilik Bankası tarafından ısrarla reddedilmiştir.

1959 - 1967 döneminde araba vapurları ile Boğaz geçişi 2,5 katı kadar bir artış göstermiştir. Bu artışın nedeni ne milli gelir, ne sanayi, ne dış ticaret ve ne de nüfus değişkenleridir. Bu dönemde milli gelir artışı yüzde 50, İstanbul bölgesinde sanayi üretimi artışı yüzde 80, bütün Türkiye'de

tarimsal üretim artışı yüzde 25, ithalat-ihracat artışı ise yüzde 50 oranındadır. Bu 2,5 kat artışı izah eden tek değişken, Türkiye ve İstanbul'daki motorlu taşıt sayısıdır. Bu sayıda 2,5 kat bir artış olmuştur. Yani 1950'den beri Türkiye ulaşım politikasında demiryolu ve denizyolu ulaşımı aleyhine toplumsal maliyeti çok daha yüksek olan karayolu ulaşımına öncelik verilmesinden doğan bir olay vardır. 1959-67 döneminde denizyolları iç hatlarındaki aylık ortalama yük trafiği 25 bin tondan 10 bin tona, yolcu sayısı 93 binden 65 bine, gemi sayısı 28'den 21'e düşmüştür, yani denizyolu ulaşımında karayolu ile rekabet edecek esneklik sağlayıcı tedbirler alınmadığı için karayolu ulaşımı artan hızının talebinin karşılamamaktan başka diğer ulaşım sistemlerinden hizmet çekmiştir.

İstanbul'da Boğaz geçişi trafiğinin yüzde 60'ı binek otomobilidir. Yani üretimle ilişkisi pek az olan tüketim trafiğidir. Boğaz Köprüsü projesi, özellikle bu lüks trafiğe hizmet edecek ve bunu artıracaktır.

MESELENİN DÜĞÜM NOKTASI DA BUDUR: Boğaz Köprüsü, yoksul halkın yada üretimin hizmetinde değil, lüks trafiğin hizmetinde olacaktır. Lüks trafiği teşvik edenler ise, KOÇ HOLDİNG gibi, ORDU YARDIMLAŞMA KURUMU gibi dev holdinglerdir. İstanbul'da bugün 16.000 taksiye karşılık 26.000 özel araba vardır. 1971-72 yıllarında ise Fiat, Renault ve Anadol fabrikaları senede 30.000 ile 40.000 otomobil imal edeceklerdir. Buların üçte biri İstanbul'da kalsın, özel araba miktarı iki misline çıkacaktır. Holdinglerin yüksek vurgun sağlamak için imal ettikleri bu özel arabalarla müşteri bulabilmek için, lüks trafiği rahatlatmak gerektir. Şu halde holdinglerin vurgunu ve motul azınlığın otomobil sefası uğrına fakir milletin bütçesine 3 milyar lira yüklemektedir.

Oysa, Boğaz Köprüsü'nün 3 milyarlık yatırımı yerine, 150 milyon liralık araba vapuru yatırımı ile de aynı rahatlığı sağlamak mümkünündür.

Bir araba vapurunun maliyeti 10 milyon liradır. Takriben 100 milyon liralık araba vapuru, 10 milyon liralık iskele ve 40-50 milyon liralık meydan ve yaklaşım yolları yatırımı ile halihazır taşma kapasitesini iki katı artırmak, yani takriben 10 yıl süre ile Boğaz geçisini sağlamak mümkün olabilir.

Bu yol tutulacağına, mevcut araba vapuru seferlerini de aksatmak suretiyle, BOĞAZ KÖPRÜSÜ ihtiyacı zorlanmıştır.

Bu kirli hesaplar, bir süre önce, tam Boğaz

Köprüsü'nün ihale edileceği sırada, Denizcilik Bankası'nın İstanbul'da gemi adamlarıyla anlaşmaya yanaşmamış ve grev ortamı yaratmalarında da görülmektedir. Ekonomik haklarını alabilmek için grev yapmak zorunda kalan gemi adamlarının boğaz trafiğini durdurması üzerine, halkın kafasında Boğaz Köprüsü şebekeinin yaratılması için bütün propaganda olanakları kullanılmıştır.

Speküasyon

Boğaz Köprüsü'nden yarar sağlayacak olan bir zümre de, arsa spekülatörleridir. Bugün İstanbul'da, bundan evvelki imar faaliyetlerinde olduğu gibi, pusuda bekleyen istimlak ortaklıklarının varlığı şüphesizdir. Bunlar daha sindiden köprü ve çevre yolları dolayısıyla yapılacak istimlakları, tayıp bedellerinin çok üstünde mağlumatın hazırlığını yapmışlardır. Arazi üzerinde, istimlaklar dışında, civar arazilerin değerlenmesi dolayısıyla bir de speküasyon konusu vardır. Projenin değerlendirileceği arazinin sahibi olanlar, bu araziyi çok yüksek fiyatlarla kamuya satmak suretiyle, üretim sonucu olmayan kazançlar sağlayacaklardır. Projenin tek merkezli şehri korumak, geliştirmek ve yoğunluğunu artırmak niteliği de, şehir merkezinde yeni arazi speküasyonu konuları doğurmaktadır. Evvelce metrekare 3-5 lira olan arazilerin metrekare fiyatı daha sindiden 1.000 lirayı aşmıştır. Bu speküasyonun tutarı, en muhafazakar hesaplarla 50-60 milyar lirayı aşacaktır.

Arazi speküasyonunun ekonomik anlayışının bir azınlığa servet transfer etmesidir. Boğaz Köprüsü bu transferi bütçe yoluyla hazırlamaktadır. Yani vatandaşın ödediği vergi, öyle bir mekanizma içine düşürülmüşür ki, sonunda zaten zengin olan bir azınlık, vatandaştan pek büyük yeni servetler edinmek imkanını bulmaktadır.

Türkiye sosyalistleri, yukarıda şetlenen bu gerçekleri, Boğaz Köprüsü'nün temelinin gösterişli törenlerle atılacağı su günlerde kitlelere ısrarla anlatmak, Anadolu halkları ve İstanbul'un yoksul semtlerinin insanları sefaletin pençesinde kıvrılanken milyarlar harcayarak Boğaziçi'ne modern piramitler diken modern Firavun'ların halka, Türkiye'ye ihanetini rakam rakam açıklamakla görevlidirler.

Boğaz Köprüsü, Türkiye'deki ihanet koalisyonunun ihanet Abidesi olacaktır.

halkının trafik işkencesi !

bunalan dar gelirli
bütün büyük işkencelerine

yollarda geçmekte
altında olmaktadır.
özel oto mevcuttur.
in Fiat, Renault ve
ndra 40.000 daha
seyahat ettiğinden,
rüzgarla, soğukta
yatandaslar kadar

omisine yüklediği
lira değerindedir.
ir nüfustur. İstan
çalışabilen insan
on ısaati kaybe
kul edildiği tak
dir. Ayrıca, bu
yüzünden ulaşım
a tutulan lastik re
ktadır. Bu hesaba
lara arasında kayip

sonucunda doğ
meli bir kayip da,
li bir bölgemizden
içindeki trafik
kapasite kayipları
aktadır.
daha fazla otomo

bil, lastik, benzin v.s. satmak isteyen yabancı kapitalist devletlerin, öte yandan da, bu yabancıların içerdeki komisyoncularının (İthalatçıların) politik ve ekonomik baskısıyla, mevcut araç sayısının hızla artarak halletmeye çalışmışlardır. Son yirmi yıldır ekonomik büyümeye hızımız nisbi olarak yüzde 5-6 civarında olduğu halde, taşıt sayısı yüzde 20'nin üzerinde bir hızla artmıştır.

Üstelik bu taşıt artışı, yoksul halka taşıyacak kamu otobüslerini artırmak yerine değil, özel otomobilidir, taksi ve dolmuşları artırmak yerinde olmaktadır. Bir otobüsün 60 yolcu taşıması mümkün iken, 1 otobüs, 1 şoför ve 1 biletçi yerine 60 yolcu için 12 dolmuş, 12 şoför kullanılmaktadır. Özel arabalarda, bir otobüsün taşıyabileceğini kadar insan taşıyamak için 60'a yakın araba gereklidir. Halen bir otobüsün 6 lastiği yerine, 12 dolmuş için 48 lastik, 60 özel araba için 240 lastik kullanılmaktadır. Bir otobüs zamanı 20-25 metre karelik yol ısgal ettiği halde, 12 dolmuşlu bir araç kervanı en az 120 metre kare, 60 özel otomobil ise 600 metre kare yol ısgal etmektedirler.

Bütün bursların döviz harcamaları da, yine karda yoğunuda saatlerce otobüs yada dolmuş bekleyerek işkence çekirtilen faktır fakarunun nafakasından kesimalerek yapılmaktadır.

Hele Boğaz Köprüsü yapılmış Koç Holding'ler, Sabay Holding'ler onbinde lüks özel arabayı piyasaya sürdükteden sonra İstanbul halkının çilesi, işkencesi bir kat daha artacaktır.

İstanbul gibi halkın yüzde 95'i özel araba almak imkanından yoksun bir şehirde gerekli olan ne özel arabadır, ne dolmuşdur, ne takśidir, ne de Boğaz Köprüsüdür. Büyük kitleleri taşıyacak çok sayıda otobüse ve metroya ihtiyaç gibi gibi ortadadır.

Trafik, kitlelerin içinde en az iki saat çilesini çektilerini bir meseledir. Sosyalistler, bu meseleyi otobüste, dolmuşta, durakta mutsuz coğuluğa örneklerle, rakamlarla bükmeden, usanmadan anlatarak düzenin bozukluğunu somut olarak ortaya koymayırlar. Boğaz Köprüsü efsanesini yıkmanın tek yolu da budur.

Bu kirli hesaplar, bir süre önce, tam Boğaz

Gençlik Soruşturması III

Gençlik meselesini sosyalist mücadele bütünü içerisinde sergilemek amacıyla düzenlenen soruşturmayla, bu hafta, İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı TARIK ALMAÇ ve İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Mühendislik Fakültesi Öğrenci Birliği Başkanı ERSİN KAYA'nın cevapları son veriyor.

Soruşturmadan devrimci gençlik liderelerine yönelikimiz sorular şunlardır:

I— POLİTİK ÖRGÜT VE GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. Şu andaki mevcut parti ile devrimci gençlik örgütlerinin ilişkileri ne olmalıdır? Mervet partinin işçi sınıfının özergütü olmayı, işçi sınıfının politik hareketi ile gençlik hareketi arasında olmam gereken bütünlüğü zedeliyor mu? Bir başka deyişle devrimci gençlik örgütleri Partinin bir kısım görevlerini üstlenmek zorunda kalıyorlar mı?

2. Eğer devrimci gençlik örgütleri yukarıda sözü geçen bazı görevleri üstleniyorlarsa, bu görevleri başarmadı, kitlelerle bağ kurma yolunda nasıl örgütlenmelidirler? a) Gençlik örgütleri dışında, b) Örneğin devrimci gençlik örgütlerine bağlı işçi-köylü birlikler, ekl. de.

3. Gençlik örgütlerinin üyelik kapsamı üniversitede gençliğin sınırlarını aşmalı mıdır? Böyle bir atılım işçi sınıfının politik hareketine bir katkı olabilir mi?

II— DEVRİMCI GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DİĞER GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. TDGF'yi temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul ediyor musunuz? Etmiyorsanız nedenler? Ediyorsanız TDGF ile sosyalistlerin yönetimindeki diğer sosyalistlerin yönetimindeki diğer gençlik örgütleri arasındaki ilişkiler ne olmalıdır?

2. Devrimci gençlik örgütleri bir merkez

etrafında toplanabilirler mi? Bunun biçimini nasıl olmalıdır?

3. TDGF'ye dahil sosyalistlerin yönetiminde olduğu gençlik örgütleri öteki sol, sosyal demokrat vs. gibi örgütlerle karşı ne gibi bir tutum içinde olmalıdır?

4. Üniversitelerde küçük burjuva ideolojilerinin yaygın kazanması karşısında sosyalist genclerin tutunu ne olmalıdır? a) Üniversite içi propagandanın mahiyeti ne olmalıdır? b) Örgüt içi eğitim nasıl olmalıdır?

III— GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DEVREMCI EYLEMLER

1. İşçilerin kendiliğinden gelme hareketleri karşısında devrimci gençlik ne yapmalıdır? Sendikalar ve mahalli işçi örgütlerinde gençlerin yeri nedir?

2. Köylülerin devrimci hareketleri karşısında gençlik ne yapmalıdır? Köylülerin bilinç

lendirilmesi ve örgütlenmesi üzerine düşünceleriniz.

3. AP-CHP yakınlaşmasının devrimci eylemlere karşı terör getirmektedir. Gençliğin bu konuda tutunu ne olmalıdır?

4. Emperyalizme karşı mücadele —6. Filo'yu protesteden başka— sistemli kampanyalar şeklinde yoğunlaştırılmış konuşunda ne düşünüyorsunuz?

5. İkili anlaşmaların ve NATO'nun yeniden söz konusu edildiği bu günlerde bu konuya ne yapılmalıdır?

6. Son gelişmelerin işganda üniversitesi reformu konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Verilen cevaplar işganda gençlik meselesi üzerine genel bir değerlendirmeyi ANT'in gelecek sayısında sunacağız.

Güray Öz

İTÜ Liderleri Konuşuyor

ERSİN KAYA
(I.T.U.M.M.F.O.B. Başkanı)

• Politik Örgüt ve Gençlik Örgütleri

1— Parti ile devrimci gençlik örgütleri arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi yapılırken, «devrimci gençlik örgütleri» yapıları açısından incelenek gereklidir. Tüm üyeleri sosyalist olan fikir kümpleri, üst kuruluşları TDGF, SGO ile, tabanında değişik sosyal sınıf ve tabakaların izlerini taşıyan, genelikle küçük burjuva eğitimleri ağır basan öğrenciler bulunan, ama yöneticileri sosyalist olan öğrenci gençlik örgütleri aynı tutulamaz.

Sosyalist gençlik örgütü, işçi sınıfının öz örgütüne genel planda demokratik merkezîyetçilik ve disiplin ilkeleri ile bağlı olmalıdır.

2— Kitlelerle bağ kurma, kitlelerin çizgisini geliştirme yolunda işçi ve köylü birlikleri biçiminde örgütlenmeye gitmek yararlı olacaktır.

Birliklerin devrimci gençlik örgütlerine bağlanması yerine, sosyalist genclerin işçi ve köylü birlikleriyle organik bağlarını güçlendirmeleri tercih edilmelidir.

3— Sosyalist gençlik örgütlerinin, öncelikle genelgenin en hareketli ve kamuoyunda en etkin bölümde olan yüksek öğrenim genelgenin üzerindeki

yöneticileri sosyalist olan öğrenci gençlik örgütleri ile işçi sınıfının öz örgütü arasındaki ilişki, söz konusu kuruluşların tabanlarının niteliği gereği, nisbeten ortu bağımsızlığına yönelik olma durumundadır.

Mevcut partinin, işçi sınıfının öz örgütü olmayı bir yana, hemen hemen hiç işlemeyişi, parti-gençlik ilişkisiğini doğurmaktadır. İşçi sınıfı ideolojisini eylem klavuzu edinmemiş bir parti ile devrimci gençlik örgütlerinin bağlantılı olması da gereksizdir zaten.

Gençlik örgütleri, bünyelerindeki sosyalist militanları parti içinde marksist-leninist doğru ideolojiyi yaymakla partide marksist-leninist işlerin kazandırma yolunda mücadele etmekle görevlendirilmelidirler.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfının ekonomik ve politik hareketi, hemen hemen tamamen partinin kontrollü dışındadır. Her grevde, her fabrika işgalinde gençlik partinin görevlerini üstlenmenin örneklerini vermektedir.

2— Kitlelerle bağ kurma, kitlelerin çizgisini geliştirme yolunda işçi ve köylü birlikleri biçiminde örgütlenmeye gitmek yararlı olacaktır. Birliklerin devrimci gençlik örgütlerine bağlanması yerine, sosyalist genclerin işçi ve köylü birlikleriyle organik bağlarını güçlendirmeleri tercih edilmelidir.

3— Sosyalist gençlik örgütlerinin, öncelikle genelgenin en hareketli ve kamuoyunda en etkin bölümde olan yüksek öğrenim genelgenin üzerindeki

yönlendirici rolünün zayıflatılmamasına dikkat etmek gereklidir.

İşçi sınıfının örgütünün bir kısım görevlerinin de sosyalist gençlik örgütlerince üstlenildiği bir dönemde bulunduğu zamanlardan, gençlik örgütlerinin üyelik kapsamının, üniversitede gençliğin sınırlarını aşması, işçi sınıfının politik hareketine katkıda bulunacaktır.

• Devrimci Gençlik Örgütleri ve Diğer Gençlik Örgütleri

1— Sağ sapmadan arırmış, örgütlenme yeteneği geliştirilmiş, derlenip topalarının bir TDGF, temel sosyalist gençlik örgütü olabilir.

Temel sosyalist gençlik örgütü ile yöneticileri, sosyalist olan öteki gençlik örgütleri ile yakın ilişkiler ve dayanışma içinde bulunmalıdır. Bu konum, eylemlerin doğru ve güclü olarak başıltılması yolunda bir adım olabilir.

2— Devrimci gençlik örgütlerinin bir merkez etrafında toplanması -ki merkez, temel sosyalist gençlik örgütür- bürokratik işlerin kazanmanın dışında, eylem sırasında gerçekeştirilebilir.

3— Dürüst sosyal demokratların yönetimindeki örgütlerin yer yer çok ileri çizgiye ulaşabildiği görülmektedir. Anti-emperyalist ve demokratik eylemlerde sosyal demok-

ratlara, ilkelere taviz vermekszin birlik, sosyalistlere güç kazandıracaktır. Bu birliği sınıflararası güçbirliği ile karıştırılmamak ve işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütSEL öncülüğü olmaksızın anti-emperyalist mücadele basarıya ulaşamayacağım, gerçek demokrasının kurulamayacağım sosyal demokratlara anlatmak, sosyalistlerin akıllarından çıkarmamaları gereken hususlardır.

4— Yaygınlaşan küçük burjuva ideolojisi ile mücadele, öğrenci kitleleri üzerinde (forumlarda) anlatarak, her türlü yayım organı ve bildirilerde yazarak, küçük burjuva ideolojisinin eleştirlmesi ile yapılır. İşçi sınıfının örgütSEL, ideolojik ve politik öncülüğü kitlelere propaganda ile benimseltilmelidir.

Bilimsel sosyalizm öğretisinin verilmesinde, marksist-leninist genel doğrular dışında, Çin, Rus ve Latin ülkelerin koşullarıyla bağlantısı dikkate alınmalıdır. Bir sosyalist ülkeye deneyimin kalıp olarak Türkiye'ye uygulanması, savunması sık yapılan yanlışlardandır.

lemeler kitlelere mal etmek. Çalışmalarımız, bu yönde hızlandırılmalıdır.

5— İkili anlaşmalar ve NATO'nun da geniş halk kitlelerine açıklıkla götürülmeli için eylemler düzenlenebilir.

6— Üniversite reformu diye tezahürlerin tasarı, daha demokratik ve halka hizmet eder üniversitesi isteyen öğrencilerin isteklerinden hiçbirini karşılamamaktadır. Tasarıların hazırlanmasının antidemokratik olması, öğrenci ve asistan görüşlerinin alınmaması, bu sonucun nedeni olmuştur. Demokratik üniversite uğraşı için, şimdi, 1968 Haziran'ından farklı bir durumda değiliz.

TARIK ALMAC
(I.T.U.O.B. Başkanı)

• Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

1— İcilerin kendiliğinden gelme eylemleri karşısında sosyalist gençliğin yapacağı, en belirgin durumda çelişkin giderek meselenin ekonomik-politik-sınıfçı çizgisini ortaya koymaktır.

Sendikalar ve işçi örgütlerinde gencler siyaset görevi alarak üyelerin eğitimi ve örgüt eylemlerinin gerçek niteliginin belirlenmesi konularında katılımları olmalıdır.

2— Köylülerin demokratik mücadelede gençlik mücadeleye katılarak köylülerle doğru hedefleri göstermeli ve işçi-köylü ittifakının regesini, işçi sınıfının öncülüğünün zorunluluğunu anlatmalıdır.

3— AP-CHP yakınlaşmasının devrimci eylemlere getirdiği baskıya karşı kullanılabilecek tek, fakat çok etkin bir silahımız var: Devrimci ey-

EKONOMİ POLİTİK: «En geniş anlam ile, insan toplumunda maddi yapama araçlarının üretimi ve değişimine hâkim olan kanunların bilimidir.»

«Ekonomi politik, önce üretimi ve değişimin teker teker bütün gelişme alanlarının özel kanunlarını inceler ve ancak bu incelenme sonunda üretim ve değişim için genelikle geçer olan genel kanunları kurabilir.»

Ekonomi politik konu olan üretimin başhefa iki yam vardır.

Birincisi, üretimin teknik yanı olup, bu yan, ekonomi politığın ilgilenmediği, daha çok diğer fen bilimlerini ügleyen bir yamdır.

Üretimin ikinci yanı ise, ekonomi politigi ilgi-tediren toplumsal yanıdır. «Ekonomi politik, üretimi değil, üretinde insanların sosyal ilişkileri ile, üretimin sosyal yapısı ile ilgilidir. Üretim ilişkilerini üretici kuşvetlerle (fırtınalı gidişle) karşılık etki içinde ele alır ve inceler.» Ekonomi politiği iktisattan ayıran özellik de bu noktada yoğunlaşır.

Toplumun temeli, üretim biçimidir. Üretim biçimini ise üretim güçleri ve üretim ilişkilerinin tamamından oluşur. Üretim ilişkileri, yanı üretim sırasında insanlar arasında oluşan bütün ilişkiler ise, o toplumun sınıflı veya sınıfsız toplum olmasına belirler. Bölüşümdeki ayrılıklar sınıf farklılarını ortaya çıkarır.

DEVRIMCİNİN SOZLUGU

Ekonominin politik, toplumdaki üretimi ilişkileri ve sınıflaşmayı inceleyebilmek için üzerinde önemle durulması gereklidir.

Bir topluman analizini (karşı güçlerin çözümlemesini) yapabilmek, üretimi biçimini değiştirecek olan temel gelişmesini bulabilmek ve devrimin stratejisini belirle yebilmek için, toplumsal yapının içice aydınlanması gereklidir. Toplumsal yapının incelenmesi ve aydınlanmasımda ise, ekonomi politik vazgeçilmez bir inceleme aracı, vazgeçilmez bir bilimdir.

Önümüzdeki yıllarda ekonomi politikte geçen temel kavramları anlatan sözcükleri sıraya vereceğiz.

le savaşa etkili bir biçimde proletер devrimci saflarda katıldığı görülmektedir. Bu proleter devrimci saflar yalnızca gençlerden oluşmamakta, içinde, işçileri, köylülerini, aydınları, T.D.G.F. il ve ilçe örgütlerini barındırmaktadır. Bugün, ülke içinde altıncak kararlarla, uygulamalarla bu saflardaki gençlik dizi unsurlarla beraber çalışmak gereklidir. Aksi takdirde işçi sınıfı partisinin gençlik içinden çekileceği söylenir ki, bu da yanlışdır.

2) Sosyalist gençlik örgütlerinin kitlelerle bağ kurma, temas etme zorunlukları vardır. Gençlik örgütlerinin görevlerini özeterek, ülke içinde halkımıza kurtuluş bilincini öğretmek, sosyalizmi öğretmek, gençliği örgütlemektir. Bugün, sosyalist gençliğin örgütü olan T.D.G.F.'nin daha çok üniversite gençliğini barındırmakta olması, çalışma sahnesini daraltmakta, işçi-köylü kitleleriyle bağ kurma, her an temasta bulunma görevini hakyyla yerine getirmesini engellemektedir. T.D.G.F., bilihassa işçi-köylü gençliğin sosyalizmi öğrenme, pratik tecrübe kazanma anlamında okulu olmalıdır. Partiye sendikalarla birlikte üye kazanmada kaynaklık etmelidir. T.D.G.F.'ye bağlı yetenekli gençler, kitlelerle teması bulmak için sendikalarda, kooperatiflerde çalışmalar yapmalıdır. Sosyalistlerin gençlik örgütleri, girişecileri kitlevi eylemlerde, işçi-köylülerin örgütlerinin, partinin il ve ilçelerinin, v.b.nin de bulunmasına dikkat etmelidirler.

3) Gençlik örgütlerinin üyelik kapsamı üniversite gençliğinin sınırlarını bugün bilihassa aşmalı, büyükşehirlerin (O da okulların) dışına taşmalıdır. Yukarda da değindigimiz gibi, sendikalar, gençlik örgütleri, partinin kaynaklandığı örgütler olduğum gibi, propaganda gücünü artıracı, daha serbest bağları olan kuruluşlardır.

Devrimci Gençlik Örgütleri ve diğer Gençlik Örgütleri

1) T.D.G.F. sosyalist üniversite gençliğinin büyük çoğunluğunu toplayan bir gençlik örgütüdür. Fakat, T.D.G.F.'nin sosyal mücadele ve proleter devrimci hareket içinde ağırlığını verecek olan, işçi-köylü gençliği kapsayabileceğini ve politik işçi örgütüyle paralelliği olabilecektir. Bu şartların bulunmaması, T.D.G.F.'nin

icinde sihhatli bir gelişmeyi engellemektedir. Bugün üniversite gençliğinin tümünü temsil eden örgütler birer birer sosyalistlerin eline geçmektedir. T.D.G.F.'yi bu örgütlerden ayıran özellik, yalnızca onların liderlerini kapsayan bir üst örgüt seviyesinde olmasının değil, işçi-köylü gençliği içinde barındırmamasında, sosyalizmin öğretilmesinde ve esas çalışma sahnesinin daha ziyade üniversitede düşündürmemesidir. Aksi takdirde sosyalistlerin yönetimine geçebilecek bir T.M.T.F.'den çok büyük bir farkı kalınamaz. Gençlik örgütlerinde partinin merkezîyetçiliğini aramak yanlışdır. T.D.G.F. bu bakımından demokratik ilişkileri kaybetmemelidir. HAREKETLERİNDEKİ KARARLILIK, SÖYLEDİKLERİNDEKİ DOĞRULUK- İKNA KABİLİYETİ gençlik örgütlerinin eylemde merkezîleşmesini, kendi içinde gelişmeyi daha çok sağlayacaktır. T.D.G.F. öğrenci gençliğin de öncüsü olmalıdır. Bu bugün kısmen öyledir.

2) Devrimci gençlik örgütleri bir merkez etrafında toplanabilir. Bugün bile geçmişten gelen T.M.T.F. aslında sayısı iki üçüncü geçmişen (o da bir takım polis oyularıyla alınmış) reaksiyoner örgütü barındırmaktadır. Böylece bir örgüt milli ve demokratik nitelikteki bütün devrimci üniversiteleri temsil edebilir. Genellikle cemiyetler ve birlilikler sosyalist ve sosyal demokrat öğrencilerin güçbirliğini gerçekleştirdikleri örgütlerdir. Böyle bir merkezîlikte sosyalist ve sosyal demokrat öğrenciler arasındaki ağırlıkta güç durumları ve öğrenci öznelerini savunabilme ve gerçekleştirebilme durumları rol oynayacaktır. İşçi-köylü gençlik ise daha ziyade T.D.G.F. içinde örgütlenirilmeye çalışılmalıdır.

3) T.D.G.F. ile sosyalistlerin yönetimindeki gençlik örgütlerinin sosyal demokratlara karşı tavırları biraz değişiklik gösterir kanısındayım. Birliklerin, cemiyetlerin, öğrencilerin büyük çoğunluğunun menfaatlarını kucaklamaya her zamankinden daha

çok gayret göstermeleri gereklidir. T.D.G.F. de aynı işi yapmakla beraber, daha çok sosyalizmin önemini, yanında çaba göstermelidir. Sosyal demokratları, milli cephe içindeyse kendi hallerinde bırakmayla, değilse cepheye çağrımakla yetinilmemeli, sosyalist gençliğin safları genişletilmelidir. Sloganımız, hem mücadele, hem dostluk olmalıdır.

4) Üniversite içinde propaganda da küçük burjuva saha üzerinde caşşadığı unutulmamalıdır. Kapitalizmin yalnızca tarihi geriliği, sosyal ilişkileri hakkında değil, kapitalist üretimin gerileyişinin, kapitalist toplumun dejenerasyonunu, sosyalist üretimin başarısızlığı sunulması, canh örneklerle, sergilerle, konferanslarla, filmlerle kıyaslamalı olarak yapılmalıdır. Amerikan emperyalizmine karşı kurtuluş savaş veren ülkelerin geleceği sık sık tartışılma durumu yaratılmıştır. Vietnam, Ortadoğu, Afrika savaşlarının başarı ve başarısızlık sebepleri üzerinde sergiyle, konferansla, açık oturum ile, dergi ile, ikili üçlü tartışmalarla v.b. sık sık durulmalıdır. Kendi tarihimize üzerinde de tartışmalar canh örneklerle geliştirmelidir.

5) Örgüt içinde devrimci teorik eğitim verilmelidir. Bu eğitim pratikten kopuk olmamalıdır. Üyeler bilimsel sosyalizm kavradıkları ve işçi-köylü kitleleriyle sosyal mücadele içinde bağlar kurdukları ölçüde küçük-burjuva düşüncelerinden sıyrıacaklardır.

Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

4) Emperyalizme karşı sistemli kampanyalar daha çok mevcut potansiyeli toplarlar ve kanalize ederler. Biz bugün olan gücümüzü sosyal mücadelede geliştirmek alanlarında propaganda, bilinçlenme ve örgütlenme olarak kullanmalıyız. İkildarın sert eylemlerine, etkin politik dönüşleme kampanya ile cevap verebiliriz.

5) İkili anlaşmaların ve Nato'nun söz konusu edildiği bugünlere, bu konuda örgütlerimizde, okullarımızda, işyerlerimizde bildiriler, konferanslar, afişler, yayın organları yoluyla bilgi verme bugün için yapabileceğimiz işlerdir, sanıyorum.

6) Üniversite reformu isteklerimizin büyük bir kısmını karşılayacak bir şekilde çekmeyelim. Zira Üniversite senatalarının siyaset iktidarıının yapısı buna elvermez. Biz bu gerçeği bir daha üniversite gençliğine, öğrencilere sunmak zorundayız. Yalnız üniversite içinde bugünden daha demokratik bir ortam ve öğrenci örgütlenmesi yapılabilir.

Not: Tank almaç'ın bu bölümün ilk üç sorusuna cevabı elimize geçmemiştir.

ANT'in Çağrısı Üzerine

Türkiye solunda inkar kabul etmez bir olay olarak ANT, son atılımyla «Devrimci Pratik İçin Devrimci Teoride İçi sınıfın strateji ve taktik ilkelerine önemli ölçüde aydınlatıcı getirmiştir. Ancak, dergisinin doğru devrimci ilkeleri, oportunitenin ifidis etiği TIP'ye ve diğer marksist gruplara beninsetmesi, daha doğru bir söyleyişle, marksist-leninist ilkelerin en doğru bir biçimde yayılmıştır. Yolunda derginiz açısından bazı engellerin varlığını görmekteyim.

a) ANT'un «Ne yapmalı?» başlıklı, ideolojik ve örgütsel birliğe çağrı yazısında, şimdiki devrimci kavgamızın hedefi «Demokratik Halk İktidarı» olarak noktalanyor. Kendi ajanlarından açıklayamadığım, ama mutlaka bazı sebeplerden, bu iktidarı amaçlayan stratejinin adını komşusundan kaçınılmıştır. Bu es geçti, ya bazı çevrelerce yanıtları yorumlanıyor; örneğin, Demokratik Halk İktidarı asında proletaryanın hegemonyasını temsil eder, deniliyor, onun iktidarıdır, deniliyor, ki böyle bir yorumlaşım yazının muhtevasından çoktan başka bir neticedir, yada stratejinin isminin konuması, ANT'un eski oportunist tutumuna dönüs içten bırakılmış bir açık kapı olarak yorumlanıyor.

Yazdan benim anladığım oda ki, strateji, marksist-leninist kesintisiz devrim tezinde mevcut ve sosyalist ülkeler birliğinin az gelişmiş ülkeler için önerdiği anti-emperyalist (millî) demokratik devrim'dir.

b) Günümüzde otokritik çok kullanılır, başvurular bir kurtarsa olnastır. Olumlu denilebilecek bir yönelik, beraberinde bazı hastalıkları da getirmiştir. Endişem oto-kritikin bugünün yanıtı kullanılmış, oportunitenin yeni bir kaynağı olmasından. Nitelikim, ANT'in atılımından bir sayı önceki oto-kritik, sanki sadece bir formaliteyi tamamlar havasını vermektedir. Bu açıdan, ANT'in oto-kritikini genişletmesi, derinleştirmedi gerekmektedir. Eski basarılarımıza övmemeliyiz, burakalmış da sosyalist tarihçiler yapsın.

Devrimci kavganızda basarılar.

MEHMET A. SAR
(İstanbul)

Herseye Yazık Oldu!

30 Ocak 1970 tarihli gazete sütunlarında, Sayın İnönü'nün emekli bir öğretmenin mektubuna verdiği cevap yer almıştır. Demecin bir yerinde «Yazık oldu köy enstitülerine. Eğer köy enstitülerini kapatımasayı, bugün köylerimizin eğitim sorunu belki de hallolmuştu» deniliyor.

Nelere yazık olmadı ki, sayın İnönü... Yunanların İzmir'i işgalinde Dyer, Gregor, Luce ve Manley adlı dört Amerikan destroyer de İzmir'e demirlemiştir. İşgal sırasında Amerikan denizcileri de kente yayılmıştı. Daha sonrasında 9 Eylül'de Yunanlıları denize dökülmekten kurtaran da, Amiral Bristol'un gemileri idi. Bağımsızlık savaşımızda, Amerika'nın emellerini siz bilden daha iyi bilirsiniz. Siz, o savaşın onurla bir kumandanınızdıydınız. Yurdumuzu emperyalist saldırısından kurtaran önderlerden biriyiniz. Ama ne yazık ki, Amerika ile yapılan (sonra başımıza bela olan) ilk ikili anlaşmaların altında sizin bakanlarınızın imzası var.

Ülkemiz en büyük sorununun eğitim sorunu olduğunu biliyoruz. Bunu bir an önce halleterek içim köy enstitülerini kurdunuz. Köyden alıp köye önder yetiştirdiğimizde, eğitim但我们不希望这样。在经历了许多困难和挑战后，我们终于取得了胜利。我们将继续努力，为我们的国家和人民创造更好的未来。

Bugün gazetelerden okuyoruz. Türkiye'yi açık bekliyor. (Beklemesi gereksiz, Anadolu aç!) Çocukların ölüm nedenleri bilinmiyor. Gördes'in bir köyünde yeşil sancaklarla kuran kursu öğrencileri yürüyüş yaptı.

Tabii bunlardan biraz da kendinizi sorumlu tutuyorsunuz. Kuruluş savaşının üstünden yarım yüz yıl geçti. Aldığımız yol, bir arpa boyu. Cici demokrasiyi getireceğim diye içtihad hortlatınız. Son günlerdeki tutumunuz vüdat azabından olsa gerek.

MAKBULE KAYGIL
(Kadıköy — Öğrenci)

Verem Savaşı ve 49. Madde

Iktidarın sağlık bakanı Vedat Ali Özkan, veremli sayısının azaldığını açıkladı. Geçenlerde, Bakanın bu açıklamayı neye dayanarak yaptığı anlaşılmamıştır. Benim bildiğim, veremli yine veremli. Ve yeni vereme yakalanınlar var çevremde. Örneğin, Obruk Köyü Muhtarının oğlu İzzet, bakanın açıklamasından bir hafta evvel yatmış hastaneyeye verendem. Ya arazinde dolaşan veremliler. Bunlar hiçbir istatistikte yoktur.

Anayasının bir maddesi var. 49. madde... Bugüne kadar hiç okmadanızsa, okuyun: «Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir.» Soturoğlu'nu sayın bakana. Meclis kürsüsünde şunu yaptı, bunu yaptıktan sonra hemen hic bu maddeye dokunulmaz.

Sağlık Bakanı «Gripten ölen yok» derken, Bor'un Yakacık Köyünde üç çocuk ölmüştür. Köylerde halk, ilaçsızlığın verdiği şaşkınlık içinde çaresiz çırpınmaktadır. Gribin bile korkunç olduğu Türkiye'de, veremli sayısının azaldığını söylemek, kokuşmuş bir düzeni, solungaclarını boyarak kokmuş satan balıkçı gibi süsleyip püskürtmek halka sunmak tutarı çok değildir. Halk eninde sonunda bu yutturmacıyı anlayacak ve alaşağı edecektir bu kokuşmuş düzeni.

BEDİRİ KARAYAĞMURLAR
(Obruk Köyü Öğretmeni — Bor)

Yahudi temsilcisi Senatör gittikten sonraki gelişmeler

Ortadoğu artık iyice emperyalizmin debelendiği yeni bir merkez olarak ortaya çıkmaktadır. Ortadoğu ülkeleri yakında birçok hadiseye gider. Emperyalizmin bu bölgedeki yoğun faaliyeti Jacob Javits'in Ortadoğu gezisi ile iyice açığa kavuşturmuştur.

ABD Senatosunun yahudi asılı üyesi Javits, bir müddet önce İsrail'e gitti, orada gerekli temasları yaptıktan sonra Türkiye'ye geçmiştir. Türkiye'de Türk siyasetleriyle uzun uzun konuşmuş, işbirlikçilerin kuruluşu Propeller Kulübü'ye yaptığı konuşmasında emperyalizmin Ortadoğu'daki oyuncularında Türk özel sektörünün büyük bir rol oynayacağının belirtimi, Türkiye'den İran'a geçmiş ve müstebeit Şah Pehlevi ile görüşme yapmıştır.

Gezi sırasında diğer Ortadoğu ülkelerinin satılmış siyasetleriyle de görüşme fırsatları bulan Javits, bütün görüşmelerinde Türkiye ve Yunanistan'ın İsrail'e yardım etmelerinin gerekliliğini, Ortadoğu'daki devrimci hareketlerin ancak ve ancak Türkiye-İsrail-Yunanistan işbirliğiyle sağlanması gerektiğini savunmuştur. Türk siyasetleriyle yaptığı konuşmalarda ise Senatör, sürekli olarak Ortadoğu'da bir savaş olursa Türkiye'nin bu savaşın dışında kalamayacağını belirtmiştir.

Jacob Javits'ın Ortadoğu'yu terkettiğinden sonra Ortadoğu'da neler olmuştur? Daha önceki bir söylemeye benzer bir söyleyiş, Türkiye ile Suriye'nin arasını açarak, Türkiye'yi iyice Arap ülkelerinin karşısına düşürebilecek bir oyuna oynamıştır; Hatay'ı Suriye sınırları içinde gösteren haritalar dağıtılmaya başlanmıştır.

Irakları zayıf düşürmek amacıyla İsraililer Barzani'ye silah yardım yapmak istemişlerdir. Irak'ta bir darbe teşebbüsü olmuş, sayısız insanın ölümüne ve tevkifatına yol açılmıştır. İran-Irak sınır anlaşmazlığı alevlenmiş, kısa bir zaman içinde her iki ülkeyi de silahlara sarılacak duruma getirmiştir. İrak'ın sert adamı Ammaş Türkiye'ye gelerek arabulucuk teklif etmiş, bunun üzerine Dışişleri Bakanı Genel Sekreteri Orhan Eralp İran'a gidip temaslarında bulunmuştur. Bu arada Türkiye'deki egemen çevrelerin gazeteleri İran'ı genel olarak Ortadoğu meselelerinden soyutuyarak, Türkiye'nin Ortadoğu'daki tek sadık müstefki olarak göstermişlerdir. Irak Hükümeti ile Barzani kuvvetleri arasındaki çatışmaları çözebilecek, Kürtlere sınırlı bir muhtarıyet tanınan Bazzaz esasları üzerinde yapılmak istenen Irak Hükümeti-Barzani arasındaki anlaşmanın kabulüne somak sokulmuştur.

Türkiye'de emperyalizmin ajansı gazete ve dergiler sürekli olarak İsrail reklamı yaparak, Türk halklarını Ortadoğu'daki devrimci hareketlere karşı şartlandırmak istemektedir. Bu arada ana muhalefat lideri İ. İnnü Kahire'de yapılan ve 55 ülkenin katıldığı Ortadoğu Parlamenteler Kongresine katılmayı mahzur olarak meselelerde taraflı kalınması istenmiş, Javits'in istediklerinin çizgisinde davranışının nefis bir örneğini vermiştir.

Emperyalizmin Ortadoğu devrimci hareketlerine karşı oynadığı oyunculardan en polisiye olan ise Türkiye'de oynamıştır. «Diryarbakır Sobataju» adı ile basındaki günlerce yer alan bir polis tertibiyle emperyalizm Türkiye'deki işbirlikçileri vastasyonla bir taşla iki kez vurmak istemiştir. Türkiye'deki bütün devrimci kitlelerden tecrit edilmek istenmiş, öte yandan da son günlerde Türkiye'de çok pâpeler olan ve destek gören El-Feth örgütüne çanur atarak, Ortadoğu devrimcileri kanetlenerek, Türkiye halklarının Ortadoğu meselelerinden soyutlanması istenmiştir.

Jacob Javits'in gezisinden sonra böylesi bir dizi hadise olmuştu. Bugün Ortadoğu'da uşaklar düşürlülmekte, gemiler battılmaktır, halklar bombalanmaktadır. Küçük Arap Zirve Toplantısı ile aralarındaki bağları daha da güçlendirmeye çalışan büyük burjuva Arap rejimleri emperyalizm ve siyonizm ile topyekan bir savaşa gözde alıklarını bir kere daha ilan etmişlerdir. Öte yandan her geçen gün biraz daha gelişen ve bu sayfadaki diğer yazılarında açık olarak ortaya konan görüşleri savunan marksist-leninist örgütler ise gitgide emperyalizmi sıkıştırmaktadır. Ortadoğu, emperyalizmin en zayıf halkın derumuna gelmeye başlamıştır.

Teknelçi kapitalizm oyuncuları artık açıkça ortadadır. Emperyalizm gelinen Ortadoğu Devrimci Cemberi karşısına her yola bayırmaktadır. Ortadoğu'da emperyalizme yuranları bilmek, parçalamak, birbirlerine düşürmek ve yoketmek için her çeşit tertip denemektedir.

Türkiye Ortadoğu meselelerinin içinde kesinlikle kalamaz. Ortadoğu olayları artık biz sosyalistler için dış haber olmaktan çıkış, emperyalizme karşı verdığımız sürekli mücadelede bir gün bile atlayamamız gereklidir. ORTADOĞU DEVRİMÇİ CEMBERİ gerçekleştirdi burada yatkınlardır. Gereviniz, işbirlikçi iktidarlardan provokasyonlarına yer vermeden, maceracılığa kaçmadan, sabırla, inatla Ortadoğu Devrimci Cemberi'nin zaferi için çalışmaktır.

Nayif Havatmeh Kimdir?

Nayif Havatmeh 1935'de doğmuştur. Filistinli, yarı köylü bir ailenin çocuğuudur. Nayif, 1954 Arap Milliyetçiliği Hareketi'ne katılmış, Ürdün, Irak ve Lübnan'da faaliyet göstermiştir. General Kasim'ın siyasi polisleri tarafından izlenince uzun müddet saklanmak zorunda kalmıştır.

Bu saklanma Nayif için çok yararlı olmuş, yasak kitaplara satarak magaza bulunu gece gündüz okumuştur. Mecburi saklanma sonunda Nayif, marksist-leninist eserlerin büyük bir kısmını defalarca okumuş olarak ortaya çıkmıştır.

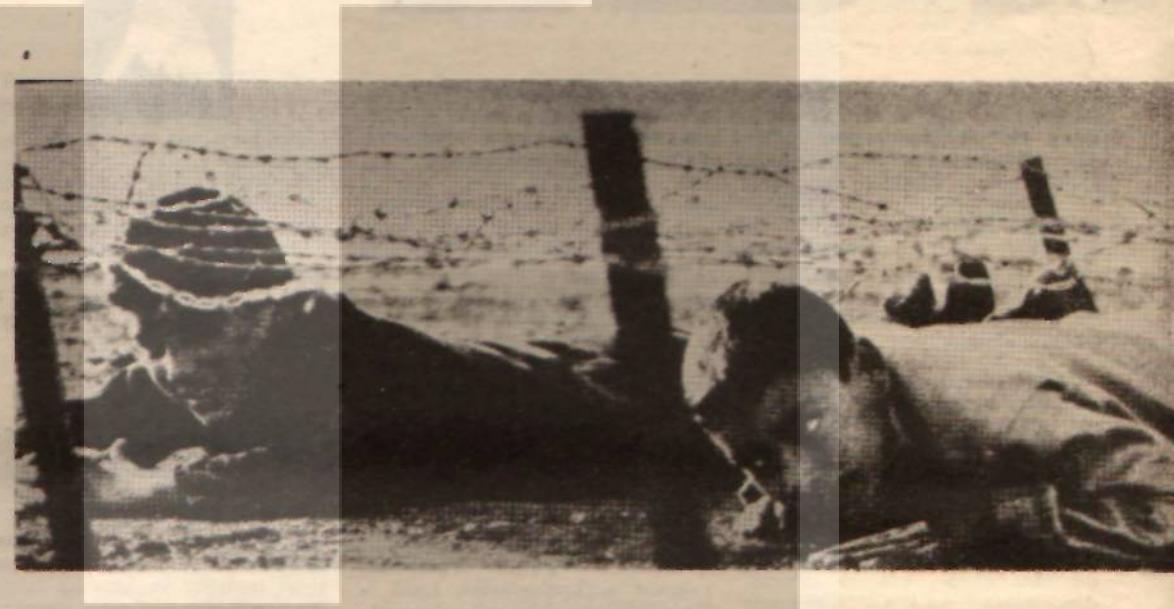
1963'de Kasım'ın öldürülmesiyle tekrar faaliyete geçen Nayif, Baasçı rejimle işbirliği yapmayı reddeden tevkif edilmiş, işkenceye maruz kalmış, ölümünden kurtulmuştur. Bu arada Amman Yüksek Mahkemesi de gayaben idam edilmiştir.

Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin Siyasal Bürosu Sözcüsü olan Nayif, Muhsin İbrahim ve Muhammed Kaşlı adlı arkadaşlarıyla birlikte El Hürriye adlı bir haftalık dergide sürekli olarak Filistin kurtuluş hareketini eleştirmekte ve yol göstermektedir. Nayif Havatmeh'in ayrıca Ortadoğu ve Üçüncü Dünya'daki devrimci meseleler üzerine yayınlanmış kitapları vardır.

Havatmeh'in, «Filistin ve İsrail sorunlarının demokratik bir yoldan çözümlemesi» üzerine yazdığı yazı, 27 Ocak 1970 tarihli Le Monde'da da yayınlanmıştır:

“Filistin direniş hareketi, Güvenlik Konseyi'nin 22 Kasım 1967 tarihli çözüm teklifini reddetmektedir, ancak bu reddin sebepleri siyonistlerin red sebeplerinin tamamen tersidir. Çünkü bu çözüm teklifi peşinden, ister istemez, iki de sonuç getirecektir: 1) İsrail devletinin tanınması, ki bu 1948'deki gasp hareketlerini kabullenmek anlamına gelecektir. 2) Bu devletin sınırlarının sonayınmasının güvenliğine» sağlamadan vazgeçilmez şartı olarak Filistin Direniş Hareketi'nin ortadan kalkması. Direniş hareketimiz, Güvenlik Konseyi'nin bu kararını Filistin ve İsrail sorunları konusunda önerilmiş yanlış ve gerici bir çözüm tarzı addetmektedir. Dolayısıyla gereklili onu onaylayan, gerekse Suudi Arabistan gibi sözde reddetmekle birlikte fülliyyatta kabul eden Arap rejimleriyle anlaşılamamaktadır.

Biz bu konuda İsrail'lilerden de gelse («Nil'den Fırat'a kadar uzanan büyük İsrail» gibi), Araplar dan da gelse («Yahudileri denize dökeceğiz» yahut «Zorla eski vatanlarına yollayacağız» gibi) her türlü sovenir çözüm önerisine karşıyız. Filistin halkın toprakları üzerinde kendi geleceğine sahip olması hakkı elinden alınamaz, bu konuda yapılacak çözüm önerisinin esaslarından birisi bu olmalıdır. Gerçekten demokratik bir devlet kurularak, bütün iktidarına işi şuralarının, fikir köylü ve asker şuralarının elinde bulunduğu büyük bir sosyalist Arap federasyonuna katılmahıdır. Bu yeni devletin anayasal biçimini fazla müüm değildir, bu Yugoslav tipi bir federasyon veya Çekoslovak tipi bir konfederasyon yapısında olabilir. Önemli olan bu yeni devletin sosyal içeriği, sınıf yapısı ve yönetim tarzıdır.

Bugün Ortadoğu'da emperyalizm ve siyonizme karşı savaşan sayıları 30'un üstünde örgüt vardır. Bu örgütler zamanla pratik içinde doğru yollar üzerinde anlaşarak birleşmektedirler. Aşağıda, su anda Filistin'de savaşan örgütlerden en önemlilerini sıralıyoruz. Bunlardan Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin görüşleri yandaki yazılarla belirtülmüştür.

Bugün Ortadoğu halkları emperyalizm-siyonizm işbirliğine karşı verdikleri savaşta politize olmakta ve bilinenmektedir. Bu konumun doğal sonucu olarak birçok örgüt kurulmuş, ortaya koydukları teori, bağlı oldukları ideoloji, pratik alanlarında farklından sınınamıştır. Daha başka bir deyişle açık savaş dönemi, ortaya atılan önerilerin yanlışlarını silmiş, emperyalizmin daha fazla, daha güçlü, direnişi kasımda bu öneriler güçlenmek, doğru yolu bulmak zorunda kalmıştır. Doğal sonucu diye belirlediğimiz konum örgütlerin açısından ortaya konduğunda bu söyleyenlerin dışında bir farklılık göstermemektedir. Örneğin bugün Ortadoğu'da yaklaşık olarak 30 tane örgüt vardır. Bu örgütler verdikleri sınav sonucunda giderek silinmeye, veya -doğru çözümler etrafında- güçleri oranında birleşmeye yönlendirtiler. Bu örgütleri sıralayacak olursak ancak bir kısmı hakkında birkaç satırda bilgi verebileceğimizi göz önünde tutmak gereklidir. Bunun nedeni ise bu örgütlerin silinmeye yüz tutmuş olmaları, ya da güçlü iseler emperyalizm tekelindeki bilgi kaynaklarının yanıltıcı yaraları denilebilir.

1— EL—FETİH ÖRGÜTÜ

Teknolojik üstünlükler ve maddi yardım açısından en iyi örgütlenmiş kuruluştur. Ancak, maddi olanakların ve savaş araçlarının işleri, ideolojinin doğru saptaması ve pratik alanının doğru seçilmesi ile ortaya çıkan bir olgu olduğundan bu örgütün bütün gücünü işgal altında toprakların kurtarılmasına vermiş olması yanlış bir tutum olarak değerlendirilmektedir.

2— EL SAİKA Halk Kurtuluş Savaşının Öncüleri:

Suriye Baas Partisi tarafından kurulmuştur. Suriye rejiminin bütün gelişmelerini içinde taşıyan bu örgüt de, içinde marksist ideolojiye açık kişilerin bulunmasına rağmen madde ve askeri olanaklarının büyük bir kısmını kullanamamakta ve fazla bir faaliyet göstermemektedir.

3— Filistin Halk Kurtuluş Cephesi:

Irak'la iyi ilişkilerine rağmen sol eğilimli diyebeceğimiz bu örgütün kökü «nasional arap hareketi»ne dayanmaktadır. En önde gelen lideri Abbas'tır. El-Al uçaklarını ve bir takım kapitalist kuruluşların depolarına karşı girişilen sabotaj hareketleri bu örgütün eylemleridir.

4— Halk Kurtuluş Kuvvetleri:

Gazze bölgeleri, çarpışma alanıdır. Askeri yetenekleri yüksektir. Kurtuluş ordusunun elemanlarından teşekkür etmiştir.

5— ARAP KURTULUŞ CEPHE SI:

Bu örgüt de Irak Baas Partisi'nin kurduğu bir örgütür. Ideolojisi açık olarak belirlenmemiştir. Saflarında sol eğilimli kişiler olması,

gelecekte marksist bir çizgiye oturabileceğini kanıtlı uyandırır da, bu gelişim tüm Ortadoğu'da görüldüğünden, kişilerden çok olayların bu örgütü marksist bir çizgiye oturtacağığını söylemek daha doğru olur.

6— Filistin Halk Kurtuluş Örgütü:

Politik seçimi dolayısıyla sınırlı bir faaliyet göstermeyen bu örgüt, gerek ekonomik yönünden, gerekse sayıca güçsüz olmasına rağmen bugünkü konumda geceli bir çizgiyi sürdürmektedir. Eylemleri kısaca, işgal edilmiş topraklardaki halkı eğitmek ve gerilla yuvalarında toplamak olarak belirtilebilir.

7— Halk Cephesi:

FHKC'sinden ayrılan Ahmet Cibili'nin yanında bu sağcı kuruluş Suriye ile ilişkidedir.

8— Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi:

F.H.K.C.'sının parçalanmasından hemen sonra, 21 Şubat 1969'da kurulmuştur. Marksist-leninist görüşlerini daha önce 8 Ağustos 1968'de belirten bu kuruluş çok sistemli «gerilla ve eğitim» kampları ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Aşağıda, Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi liderleriyle yapılan bir mülakat sunuyoruz:

●● Cephe'nin ideolojik ve askeri programı nedir ve başlıca özellikleri nelerdir?

Marksizm-leninizm ideolojisine bağlıdır Cephe. Geri kalmış ülkelerde girişilen uluslararası kurtuluş savaşları göstermiştir ki, marksizm-leninizm halk kitlelerini uluslararası mücadeleci-

FDHKC Sözcüsüne göre Ortadoğu'da halkların savaşı bir bütündür!

Burada fırsatlara göre bir tavrı takınmak söz konusu değildir. Demokratik Halk Cephesi, milli mesele konusunda proletaryaci ve enternasyonalist bir tutumu benimsememiştir. Marx'ın, «Başka bir ulusu ezen bir milletin hür olamayacağı» görüşüne tamamen katılıyorum. Buna uygun olarak Kürt halkın kendi toprakları üzerinde otodeterminasyon hakkının elinden alınmamayı açıkladık. İlerici Kürt hareketine siyasal ve koşullar gerektirirse, askeri alanda yardım etmeye hizmet ettiğimizi bildirdik.

1 ilâ 7 Eylül 1969 tarihleri arasında Kahire'de toplanan Filistin Milli Konseyi VI. Kongresi'ne delegasyonumuz «Filistin ve İsrail sorunları demokratik ve enternasyonalist bir yolda çözümlenebilir» başlıklı bir çözüm tasarısı sunmuştur. Arap halkından büyükraiget gören bu tasarıda bütün İsraili ilerileri, bu demokratik çözümün gerçekleştirilebilmesi için, Filistin silahlı hareketine katılarak veya aynı olarak mücadeleye çağrıyoruz. Halen de, Filistin

direnç cephesindeki ve devrimci Arap hareketindeki ilerici güçler kuvvetlendikçe bu çözüm yoluının İsraili kitleler içindeki taraftarlarının artacağını umaktayız.

Bu amaçla Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi, Filistin sorununu tamamen kavramış olduğunu sanmamakla beraber, anti-emperialist ve anti-siyonist eylemleriyle tanınan İsrail sosyalist örgütü MATZPEN'le diyalog kurma teşebbüsünde bulundu. Bu örgütün görüşleri Arap kamuoyuna Beyrut'ta çökmekta olan haftalık El Hürriye Gazetesi'nin aracılığıyla duyuruldu. Böylece MATZPEN'in tutumuyla MAPAM gibi solcu veya diğer sağcı siyonist kuruluşların tutumları arasındaki fark gösterilmek istendi. İsrail Komünist Partisi «Rakah» ise, Filistin'in geleceği gibi böylesine tenfel ve karmaşık bir sorunun, hâlâ «barış yoluyla» çözümüne övgütlemektedir.

Şüphesiz Filistin gibi bir bölgede, demokratik bir çözüme kolay ve çabuk ulaşlamaz. İsrail'deki yirmi yıl aşkin siyonist hakimiyeti, bu ülkeye yahudi işçi sınıfının enternasyonalist duygularını iyice körletmiştir. Zaten tarihlerinin hiçbir aşamasında önce bir örgüt sahib olmayan yahudi işçileri (Poalezion ve Bund'un Üçüncü Enternasyonelle olan dalasları buna iyi bir örnektir), Lenin'in deyişiyle «büyük yahudi burjuvazisinin ideolojisi olan siyonizm» tarafından tamamen amaçlarından uzaklaştırılmışlardır.

Öte yandan Arap kitleleri ve işçi sınıfı da, siviliye dolu olan feudal, teokratik ve en iyi halde, küçük burjuva ideolojilerinin yönetimi altındadırlar.

FDHKC
Sözcüsü
Havatmeh

İsraililerin ve Arapların kurtuluş haklarını ve insanlık şereflerini elde etmelerini sağlayacak olan tek ideoloji, bizim uygulamakta olduğumuz silahlı mücadelenin ideolojisidir. Biz geri kalmuş ülkelerde emperialist ve karşı-devrimci güçlerin ancak Vietnam örneğine uyularak yenilebileceğini biliyoruz. Biz, çıkışımız hâlâ klasik bir savaşta görev, oysa bu türden bir savaşta her zaman mağlubiyete mahkum olan bürokratik ve küçük burjuva Arap rejimlerininaksine Vietnam yolunu seçmiş bulunuyoruz.

Bölgedeki hakim güçlerin zoruya, halen tartışılmasında olduğu gibi, gerici bir çözüm kabul ettirip bütün direniş örgütlerini ortadan kaldırırsa bile, bu örgütler eylemleriyle artık durdurulamayacak olan bir gerçek ulusal ve sosyal devrim sürecini başlatmış bulunmaktadırlar.

55

Filistinde emperializme karşı savaşan örgütler

giude birarada yaşayabilecekleri Demokratik Sosyalist Filistin Devletinin kurulabileceğine inanmaktadır. Bütün sömürge, irkçılık ve gerici hakeretlere paydos diyen sosyalist bir Filistin devleti için savagyorumuz burada arapların ve yahudilerin eşit koşullar altında olmalarını, her ikisinin de ulusal kültürlerini geliştirme haklarından aynı şekilde yararlanmalarını istiyor...

● ● FDHKC'nin stratejisi ve taktiği nedir?

Cephe, Filistin'in kurtuluşunun yalnızca devrimci çizgideki Filistin halkı tarafından başarılabilmesine inanmaktadır. Ayrıca Filistin halkının savaşının Arap kurtuluş hakeretlerinden ve bütün dünyadaki devrimci mücadelerden ayrılmamıştır. Uzun bir savaş göze almış ve siyonizme, emperializme karşı çıkan bütün sınıfların, bütün güçlerin toplanacağı ulusal bir geniş cephenin kurulması için de ayrıca mücadele edilmektedir.

● ● Cephe'nin toplumsal yapısı nedir?

Cephe kendini marksist-leninist olarak tanımlamaktadır. Bu yüzden saflarına katılan kimseki daha çok işçiler, toprakçı köylüler olmasına çalışmaktadır. Üyelerine maddi menfaat saglayarak tek Filistin mücadeli örgütüdür.

● ● Özgün Filistin nasıl olacak ve burada yahudilerin durumu ne olacaktır?

Israel, yahudi kapitalizmi ile dünya kapitalizminin işbirliği sonucu meydana gelmiştir. Yahudi kapitalistler her yahudideki ırkçı dayguları kamçılayan siyonizmi kabul ederek, dinsel sloganları kullanarak, sözde tarihsel nedenlere dayanarak bütün dünyadaki çalışan sınıflar içinde yahudilerin agrılarak Filistin'e gelip ırkçı ve saldırgan bir devlet kurdularını sağlamıştır. Demokratik Halk Cephesi, Israel devletinin temsil ettiği siyonizmin yok edilmesi için her türlü ırkçılığa karşı çıkararak Filistin sorununun doğru olarak çözümlenebileceğine, Arapların veya haderlerin emekçi sınıfların önderli-

Güvenlik Konseyi'nin Filistin sorununa bulduğu çözüm bir bakıma emperializm, siyonizm ve arap gericiliği karşısında geri çekilmek ve teslim olmaktadır. Bu yüzden Demokratik Halk Cephesi ve bütün filistinli ve arap ilerici ulusal güçler bu barışçı çözümü reddetmektedirler. Durumu söyle bir gözden geçirsek görürüz ki, Arap hükümetleri ulusal kurtuluş hakeretlerinin ve Filistin halkının zararına emperializm ve siyonizme taviz vererek anlaşmaya yanaşmak istemektedir. İsrail'in budutlarını emniyeti almak için, Filistin silahlı mücadelenin örgütlerini lağvetmek gibi yeni koymaları empoze etmek istemektedirler gerilla hakeretlerine. Böyle bir yeniliği ortamına gelecek tavizli anlaşma, karşı koyma güçlerini iki cephe de birden savaşmaya zorlayacak. Bunlardan biri İsrail'e karşı, diğer tavisde yanan arap devletlerine, özellikle gerici Ürdün rejimine karşı...

Demokratik Halk Cephesi bütün bu tavizleri reddetmekte ve savaşa devam etmek istemektedir.

● ● Filistin Kurtuluş hakereti ile Asya, Afrika ve Latin Amerikalı kurtuluş hakeretleri arasında se gibii yakınlıklar buluyorsunuz?

Demokratik Halk Cephesi Fılistin'in kurtuluşu için girişilen mücadeleyi, Asya, Afrika, Latin Amerika kurtuluş savaşlarının ve bütün dünyadaki sosyalist devrimin bir parçası olarak görmektedir... Dünya yadı bir gözden geçirsek görürüz ki, Arap hükümetleri ulusal kurtuluş hakeretlerinin ve Filistin halkının zararına emperializm ve siyonizme taviz vererek anlaşmaya yanaşmak istemektedir. İsrail'in budutlarını emniyeti almak için, Filistin silahlı mücadelenin örgütlerini lağvetmek gibi yeni koymaları empoze etmek istemektedirler gerilla hakeretlerine. Böyle bir yeniliği ortamına gelecek tavizli anlaşma, karşı koyma güçlerini iki cephe de birden savaşmaya zorlayacak. Bunlardan biri İsrail'e karşı, diğer tavisde yanan arap devletlerine, özellikle gerici Ürdün rejimine karşı...

Quadermi Piacentini'den çevrilimiştir.

Emperializm ve giyolizme
karşı savaşan Arap
komandoları

ne hazırlayan, hareket ettiren ve demokratik ulusal bir devrimin temelini atan tek ideolojidir. Küba, Vietnam, Kore, Çin bunun en canlı örnekleridir. Halbuki burjuva ideolojisiyle yeni sömürgecilige kargirişilen bütün hakeretler başarısızlıkla son bulmuştur. Küçük-burjuvazi bile ulusal kurtuluşun temelini atmada, ekonomik ve politik bağımsızlıkta ve ağır sanayii kurulması için giriştiği savaşta aciz kalmıştır. ABD'nin öncülüğünü yaptığı yeni sömürgecilike mücadele edeniyecigi anlayınca da testim olmuş ve o nunla uyuşmuştur. Bu durum Haziran savaşından sonra bütün Arap ülkelerinde görülmüştür.

ABD emperializmi çok kritik bir dönem noktasına gelmiş ve kuvvetlerini Vietnam ile Avrupa arasında paylaştırmak sorunuya karşılaşmıştır. Ortadoğu'da başlatılacak anti-emperialist bir savaş, ABD'nin olağanlarını zorlayabilecek ve dünyadaki hakimiyetinin çöküşünü hızlandıracaktır. Küçük burjuvazı, Ortadoğu'da ikinci bir Vietnam yaratacak olan bu halk savasını yönetemez ve sürdürmez; çünkü bu durum kendi çatılarına ve iktidarı devam etmesine manidır.

Temel felsefesinde marksizm olan ve Üçüncü Dünya'da meydana gelen ulusal kurtuluş hakeretleri üzerine somut bir araştırma yapmış olan Cephe, kurtuluşa giden ana yol olağan silahlı başkaldırımı seçmiş ve toplumun en devrimci sınıfları olan işçilerin ve toprakçı köylülerin silahlandırılmış ve hakerete geçirilmesi için mücadele eden marksist devrimcileri, kitleleri kurtuluşa yönlendirme

bu hizmeti üzerine düşünceleriniz nedir?

Savaş, politik olayların yalnızca bir devamıdır. Barışçı bir çözümü hiç de karşı değiliz, fakat Arap tutucu güçlerinin, siyonizmin, emperializmin karşısında yenik düşme ve Filistin halkının haklarının feda edilmesi anlamını taşıyacak bir barışçı çözüme tabii karızır.

HÜR YAYINEVİ

Hür Yayınevi'nin yönetmeni Yusuf Ziya Bahadır'lı, Yozgat'ın Bahadır köyünde doğmuştur. (1927) Köy enstitülerinde okumus, Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Edebiyat Bölümü'nden mezun olmuş. İlk, orta, öğretmen okulu ve liselerde öğretmenlik yapmış. Hikaye, sözlük, ve inceleme kitapları var. 1958'de öğretmenlikten ayrılp Hür Yayınevi'ni kuran Bahadır'lı, 4 yıl da Türkiye İşçi Partisi Milletvekili olarak Parlamentoda bulunmuştur.

•• Son kitaplarınız edebiyat türünden. Bu, yeniden yayına başlarken seçtiğiniz bir alan mı?

— Önceden yapılan programlarla yayın yapmak oldukça güç. Programlı çalışmayı ya devlet yada önemli mikarda sermeyi olan kişiler yapabilir. Kitap sağlamak önemli bir iş. Diyelim bir sosyalist ülkeden kitap getirtip çevireceksiniz, çok güç, kitapları sırında alıksayarlar. Batıdan getirseniz, bizim için çok sayılan bir telif ücreti ödeme zorunluğu var. Yine de dünya ve yerli sosyalist edebiyatından, bilimsel sosyalizmden örnekler vermeye çalışacağım.

•• Yayınlarınız üzerine tartışmalar açılsa, «Diriler Mezarlığı» üzerine ne düşünürsünüz?

— Diriler Mezarlığı, yirmi yıl önce polisin kovalaması sonucu Bulgaristan'a sühanın Fahri Erdinç'in hikaye kitabıdır. Kitap hakkında bir yazı çıkmadı basında. Özellikle bazı yazarlar, hikayelerin o politika olmasından sözdererek üzerinde durmadılar. Bir kısmı da üzerinde düşünmeden, birinin kanısını öbürüne aktarmakla yetindi. Bu kişiler, uzun yıllar burjuva şartlarındansız etkisiyle politikanın uzak durdukları için Diriler Mezarlığı'na peşin yargilarla karşı çıktılar, politikanın hayatın ta kendisi olduğunu unutarak. Bazıları da bu kitaptan sözetsiz bir «rizikos» saydılar.

•• Yayınlardan karşılaşıştı en büyük zorluk nedir?

— Toplantıması, kitapçıların sabotezi, dağıtamamak, kitap tamamı yapan yazarları «ahbab işi» davranışları... Devrimci yayınevlerinin, yanında birleşmeleri, yazık ki, olmuyor, hiç değilse dağıtımda birleşmeleri, bir «ortak dağıtım» kurmaları gerekmektedir.

•• Topluların izlemesi gereken kitaplarınız?

— «Engels'e Göre Tabiatın Diyaloglığı», «Sosyalist Dünya Görüşü», «Sovyetler Birliği'nde Sendikacılık», «Gerçekçilik Açısan Picasso», «Kafkas», «Türkiye'de Eğitimin Sorunu ve Sosyalizm», «Diriler Mezarlığı», «İllericilik Ve Gericilik Kavramında Tevfik Fikret»...

•• Yeni hazırlıklarınız nelerdir?

— Basılmak üzere olan dört kitap var: Rady Fish'in «Küba Gezisi», «Dört Sosyalist Ülke İzlenimleri — Y.Z. Bahadır'lı», Cengiz Aytmatoğlu'nun bütün hikayelerinin «Cemile» adıyla toplanması, ve «İhtilalin Eşliğinde» adında bir çeviri...

Bütün taşlar gibi vakarlı
hapiste söylenen bütün türküler gibi
kederli

Bütün yük hayvanları gibi battal ağız
ve aşçuların dalgın yüzlerine
benziyen elleriniz

Aşlar gibi hüneler hafif
Sütlü memeler gibi yüklü
Tabiat gibi cesur

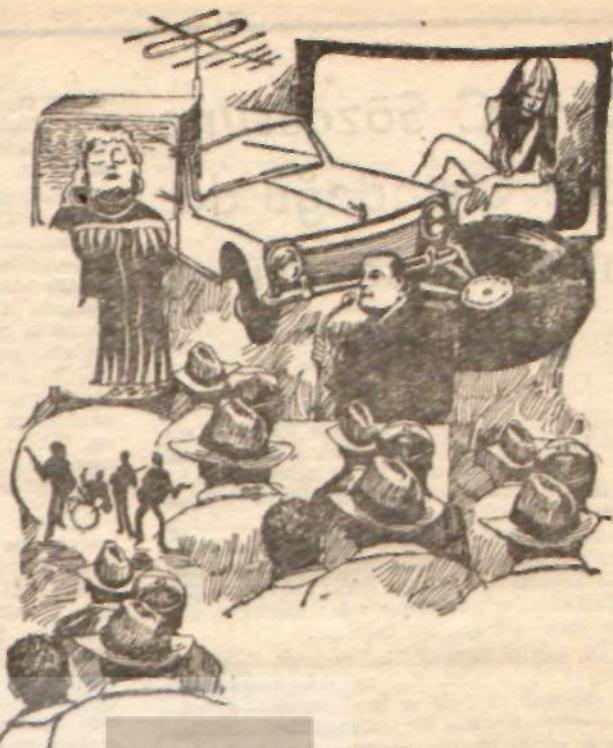
Ve dost yunuşaklıklarını hajin derilerin
altında gizleyen elleriniz

Bu dünya öküzün boynuzunda değil
Bu dünya ellerinizin üstünde duruyor
Ve insanlar, ah benim insanlarım
Yalanla besiliyorlar sizi

Halbuki açınız

Etele ekmekle beslenmeye muhtaçınız
Ve beyaz bir sofra bir kere bile yemek
yemeden doyasıya

Çoçüp gidersiniz bu her dahi meyva
dolu dünyadan. (*)

Ulusumuz bir değerler karmaşanın ve ona bağlı bilgisizliklerin, beynin kusmalarının ve emperyalizmin kültürel şartlandırmalarının tutusaklısı altındadır. Okuma yazma bilmeyen halkın yanlarında, bir avuç mutlu kültürüler azılığın, kendilerini besleyen, doyuran emekçilerin sırtından gününü gön etmek için ellerinden geleni ardlarına komamakta, bireyin kurtuluşu, sanatçı özgürlüğü, evrensellik, yabancılaşma gibi burjuva ideologlarının koğuşmuş kültür kavramlarından kalıksar sözüm ona büyük sanat eserleri vermektedirler. İnsanların sık sık ortasında kurşunlandıktı, kaatillerin kolgezdiği, siyasi cinayetlerin, topluklamaların, grevlerle kurşun yağdırımların gırsla gittiği bir toplumda sanatçının özgürlüğünden, bireyin kurtuluşundan dem vurmaktı bir ikiyüzlülükten başka bir şeyle de gıldı. Temelde yatan amaç yüzünlardır aldatılan ve kandırılan halkın özbeğenisini foto-roman, sinema ve bütün eldeki güçleri kullanarak bir kez daha yozlaştmak, devrimci olmasa gereken sınıfları kendi davalarını anlıyamaz hale getirmektedir. Edebiyatımızı, tiyatromuzu, sinemamızı, plastik sanatlarımızı artı iyice bilinen bir düşman sürekli

“ELLERİNZE ve YALANA DAİR,,

Altan YALÇIN

etkisi altında tutmaktadır bugün. Bu düşman, emperyalizm ve onun siyaseti, kültürel örgütleri olan habesme araçlarını yaygınlaştırır.

Soyutlamaların ve genellemelerin dışında çıktığımızda ilkokuldandan başlayarak bizi kötü bir şekilde şartlandıran yaşamın, sahte bir yaşama olduğunu anlarız. Bu yaşamı nelesle belirlemektedir? Menzumeler, haması memleket nutukları atan şürler, harika çocukların bezenmiş resim, hor görülen bir halk edebiyat-

ı, (haturluyorum da halk edebiyatı dersleri hep bir takım geçiştirmeler, aldatmacalarla geçerdi) Yastık sohbeti filmleri ya da mezarda biten Türk filmleri, radyo, basın, sekticiliği.

İşte ulusumuz bugün bu şartlamaların etkisi altında, aza gelmişlik, rahim ve kerim Osmanlı Devleti, padışahların haremleri, Peygamberin cenekleri gibi aldatmacalarla ve sapırmalarla, bilinci bir kültür sörümüsünün etkisi altındadır.

Sanat alanında aydınlarımız bugine kadar ne yapmışlardır? Fransız tipi devrimcilerin, Prens Mişkin'leinin, Oblomovların avunma isteklerinin kör karlığında yuvarlanıp gitmektedirler.

Kültür değerlerimiz, şartlamalar dışında işçinin, köylünün, emeğin den geçirilmek ve yaratmak zorunda olan insanların bu düzenden alabileceğini nedir? İlhan Berk şürleri mi? Yoksa homoseksüelliğe övgü olan bilmem kimin hikayeleri mi? Buralar mı ulusumuzye yeryüzünde temsil edecek ve halkımızı gerçek katı yüzü ile karşı karşıya getirerek bilinçlenmesini sağlayacaktır? Buralar mı yeryüzünde ilk ulusal kurtuluş savasını vermiş bir ulusun sanatçılarındır? Gözünüzü günlük gazetelere, yaşamaya, işgalere, sokak ortasında güvenlik kuvvetleri tarafından öldürülen yağız Anadolu temsilcilerine çeviriniz? Gözlerinizi yüzyillardır halkın dilinden düşmeyen Pir Sultan Abdal'a çeviriniz, gözünüzü yakın tarihimizin hâlâ sahip olamamış (ancak emperyalist güçlerin izin verdiği ölçüde, o da ticari kayıtlarıyla yayınlanabilecek) bir ozanına, Nazım Hikmet'e çeviriniz. Ulusal Kurtuluş Savası'na bir sanatç olarak kim sahip çıktı? Kim ülkesinde yıllar boyu tutuklanarak

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tavsiyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar tiflilikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkçe Cad. no 1. kat: 3
Telefon: 2766 00 - 2766 01, İstanbul

BASIN
61141-691

İZLEM YAYINEVİ

İzlem Yayınevi'ni yöneticileri Nurten Tuç ile S. Güney Akarsu 1962 yılının 17 Nisanında, yani Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümünde, Köy Enstitüsü'nden yetişmiş bir yazarın, M. Başaran'ın bir kitabıyla yayına başlamışlar. Evliliklerini bitmiş, ama yayınıne gene birlikte yönetiyorlar. Nurten Tuç bir yandan da Dostlar Tiyatrosu'nda ortak yönetici olarak çalışıyor. S. Güney Akarsu tiyatro çalışmaları yanında «Tiyatro 70» adını taşıyan aylık bir tiyatro dergisi yayınılmaya başladı.

•• Bu başlangıçtan sonra yayın politikanz nasıl gelişti?

— Önceleri yayınlardan arasında tiyatro kitapları, özellikle yerli yada çeviri oyunları ağır basıyordu. Bütün kitaplarımıza belli bir dünya görüşüne bağlı olması, ileri, devrimci nitelikler taşıması biçim için vazgeçilmez bir ilkeydi. Daha sonra «toplum sorunları dizisi»

adını verdigimiz bir dizi açarak burada öğrenci kitapları, inceleme kitapları yayılmamaya başladık. Şiir basmak niyetinde değildik. Ama Nazım Hikmet'i yayınlayan üçüncü yaynevi olduğumuz içün her zaman kıvanç duyacağız. Sanat ve toplum sorunları dizilerimiz bugün de sürüyor. Bumlara bir de ansiklopedi dizisi eklemeye karar verdik. İlk olarak 8 kitaphı bir «İzlem Cinsiyet Ansiklopedisi» hazırladık. Bu dizinin ilk kitabı yayıldı. Bu dizide, cinsiyeti bir tabu olmaktan cıkarıcı, ciddi, bilimsel ve öğretici bir tutumla anlatmak amacındayız. Cinsiyet Ansiklopedisi'ni iki doktorumuz hazırlıyor.

•• Kesinlikle izlenmesi gereken yayınlarınız hangileridir?

— Çeşitli kitaplar yayılmıştır. Tiyatro kitapları, belli bir meraklı çevresinin dışına çıkmıyor elbette. Doğal bir şey bu. Ama toplum sorunları dizisinde çıkan kitaplarımıza, yararlı olduğuna inanıyoruz. Özellikle Karl Marx'ın «Louis Bonaparte'nın Darbesi — 18 Brumaire»nın günümüz Türkiye'sinin birçok sorunu için çok tutacak çok önemli bir kitap olduğunu belirtmek isteriz. Burada başka bir kitabımızdan söz etmek gerek. Tevfik Çavdar'ın «Türkiye 1968»i de her aydının, her ilerinin el kitabı niteliğinde. Türkiye'nin geri bırakılmışlığını söylemek bunu sayıları dayalı olarak belirtmek, ispatlamak olanğını veriyor. Hem de resmi istatistiklerle. Bir de «Emekçinin Kitabı» adlı bir dizimiz var. Burada, sorunları çok açık, kesin bir anlatımla, herkesin yararına sunuyoruz. Bunlar inceleme kitapları değil. Kabul edilmiş bilimsel doğruları ortaya koymak ve kitlelerin eğitilmesinde, bilinçlenmesinde yardımcı olmak amacıyla taşıyan öğretim kılavuzları.

•• Yayında karşılaşığınız güçlükler nelerdir?

— Derdimiz, bütün yayınevlerinin derdinden farklı değil: Dağıtım,

KLOZET KAFALAR

Var varanın, sır sürenin
Çok baykuş olur, sahipsiz viranenin
Herkes bir laf eder sanat üstüne
Bakalım kel oğlan ne ahkam keser

Doğmuşum seyran vuranın, para bulanın
olduğu yerde, anamdan dinlemiş, babam
dan öğrenmişim. Sonra yolum düşmüş
şehir-i İstanbul'a sağda solda bir yığın laf
edip keyif bozmışum. Kafam kızıp, bey-
nim kafadan bir arpa boyu yükselsence
de alıp bıç tükmez kalemi elime, başla-
muşum yazmaya:

Sergileti mergileri

Tiyatro diye, baldır bacak göstermeleri
Bizim koca kulak misal böğürmeleri

Bu hafta yol şapırıp, doğrusu gün şapırıp
şehir galerisinde buldum kendimi. Herkes
tam takım orda hazır, eksik olan bir şey
varsız, kurdeleyle makası:

Dere gibi hoşşalar
Tepe gibi pilavlar
Kolum gibi dolmalar
Budum gibi sarmalar

yaban ellerinde yıllarca memleketini
özlemi içinde kıvrandırılmıştır.
Edebiyat havarileri bunları tartışmak
ve kendilerinin yapmış olduğu içinde
yerlerini tesbit etmekle yükümlü-
dürler. Bütün bunlar yapılmadığı
da ortaya çıkan halktan yana, mark-
sizinden yana gözükerek anılan de-
ğerlere arkadaş vurmaktır. Mutlu
Kültürlüler azılılığı için gerekli büt-
tin kültürel beslenme kaynakları
azıktır.

Bu görünümü ile sanat bugün,
kültür olgunun bir bölüm olarak,
halkı aldatmaya, giderek onu ih-
ane teşnedir. Sokaktaki olaylara,
ıgallere, boykotlara, öldürülen dev-
rimciler, işçiler ve köylüler, grev-
lere tanklık etmeyen sanat, sömürge
aydinlarının sanatı ve tatminleri
olmanın ötesinde bir anlam taşımam-
aktadır. Bugünün sanatı gele-
neğini objektif olarak değerlendirmeli,
elinde kullandığı aracın (piir,
roman, hikaye, sinema, tiyatro,
resim, vd.) olanaklarını ve etki gi-
cünü tutar bir yöntemle açığa

çıkarmalıdır. Sanatçının devrimci-
liği, ortaya koyduğu üründe (gele-
neği, yaşanan zamanı ve geleceği
barındıran üründen) belli olur.
Bugün kendisini halkına ve sanatına
adamış sanatçının karşısındaki en-
geller, yaratma gücünü sınırlayan
etkiler, toplumsal yaşamamızın dül-
dünden daha çok, fakat daha belir-
gindir. Ve sanatçı bunca yalan ve
sömürünün içinden ürüünü çekip
çıkarmalıdır. Devrimi önce kendi
içinde, şartname malara, baskılar, yalan
ve hileye karşı durarak gerçekleştir-

Ye yemez misin?
Hani de görmez misin?

Karum davula döndü, gözüm şaşı oldı.
Bir hengame, bir hengame. Aman o da
ne, kuyruklu yıldız çarpmışa döndüm,
dünyamı şaşır, öbür dünyalara yollandım.
Vardım yapanın ellerine sarıldım, adımı
bahsetti bana MERAY ÜLGEN. Bi meraklı
karikatır yapmaya, karınca kaderince an-
latmış Klozet kafaları, midesi dolu kalbi
boş olanları, yüze gülüp arkadan söz eden-
leri, şu fakir fukarayı nasıl tavına getirir de
daha iyi soyarız diye düşüneleri?

Klozet kafalı amcalar bir masanın etrafına
oturmuş haber beklemektedirler. Bir klozet
içeri girer ve bağırtır MÜJDE! Klozet aile-
sına katılacak bir aday daha doğdu. Haydi
büyük klozetler hemen planlar yapmaya
başlarlar:

— Aman efendim bu sefer A3 uygu-
layalım.

— Onda tam netice alamadık, bozuk şah-
en iyi yol B' dir.

— Tam bir klozet yetiştirmek için
daha kundaktayken beyni yıkamaya
başlamak, Amerikan, mamaları, süt
tozları ne güne duruyor?

Adayın en iyi yetişmesi için yapılan
tartışmalar bir gece ve de bir gündüz sürdü.
Yazıldı çizildi, sonunda da uygulamasına
geçildi.

Süt tozları, en iyi oyuncaklar, aman
ağlamasın ve büyütünlence her isteğini elde
etmek için gözümüz budaktan esirgemesin
diye her isteği yapılarak büyülü aday.

Okula başladı, dersleri hep pekiyi,
klozet kafalar bir memnun ki, sormaya.
Aman efendim, şu okullar olmasa ne ya-
pardık, bütün istediklerimizi, köhnemis
kalıplar içinde en iyi okullarda verebiliyo-
tur, sağsunlar hoca klozet kafalar da
görevlerini canla başla yapıyorlar.

Bir de bakıtoruz ki, klozet kafaların
pazarlıklarla çarşıya uymuyor. Klozet adayı
başa beyinlerle karşılaşıyor, başlıyor an-
layıyor, konuyu anlamaya:

«Bu klozetler, onların kitapları, hocaları,
gazeteleri yalan söylüyor. Düzenleri bo-
zulmasın, klozet yapamadıklarını uyutmay-
çaşıyorlar» diye düşünür.

Üstündeki çulları atarak kalabalıklara
karşıyor. İlgiller, mitingler onun yeri
oluyor artık, gitgide büyüyor klozet ol-
mayan kafaların kalabalığı ve klozet kafa-
ları alaşağı ediyorlar.

Ben gördüm, o gördü, bir yiğin eş dost
gördü. Uy benim garip anam, uy benim
garip bacım sizler görmediniz adamı kuy-
ruklu yıldız çarpmışa döndüreni, selegini
şaptırmam.

Bu karikatürler Nergiz Ana'nın hika-
yeleri gibi gilsün mü, ağlasın mı? insan
şapırıp kalyor. Sizler görmelisiniz onları,
anlamalısınız nasıl yakalıyor beyinlerimiz,
tarlaya dari serper gibi önlümeye yalanlar
serpildiği.

Neyse efendim uzatmayalı mestaneyi,
patlatmayalı kestaneyi...

Bakalım gelecekte yolumuz nereye düşer
şimdilik selam olsun bekleyene.

KELOĞLAN

*Beyaz perdede yalan söyleyorsa beyaz
balıklarla kızlarla*

*Ruya yalan söyleyorsa,
Ninni yalan söyleyorsa
Meyhanede keman yalan söyleyorsa
Yalan söyleyorsa umutsuz günlerin
geçelerinde ayışık,*

*Eğer söz yalan söyleyorsa,
Renk yalan söyleyorsa,
Ses yalan söyleyorsa,
Ellerinizden geçen*

*Ve ellerinizeden başka hersey
Herkes yalan söyleyorsa eger,
Elleriniz balık gibi itaati,
Elleriniz karanlık gibi kör,
Elleriniz çoban köpekleri gibi apdat
olsun*

*Elleriniz iyan etmesin diyeder.
Ve zaten bu kadar az misafir kaldığımız
Bu ölümlü, bu yaşansı dünyada,
Bu bezergan saltanatı, bu zulum
Bitmeyeşin diyeder.*

(*) Nazım'ın «Ellerinize ve Yalana
Dair» şirine yazının başında ve so-
nunda yer vermem, şurın Türkiye'de
olup biten olayları karşılayan en iyİ
şir olmasındandır.

Ser Yayınları

Necatibey Cad. No: 27/28 Yeni-
şehir — ANKARA

□ 5. LENİN: KÜLTÜR VE
KÜLTÜR İHTİLALİ ÜZERİNE, 160 SAYFA 8 LIRA, — YENİ
ÇIKTI —

□ 4. J. IBARROLA: MARK-
SIST AÇIÐAN EKONOMİ PO-
LITİK, YABANCILASMA VE
HUMANİZM, — İşçilere Eko-
nomi Politik Dersleri — 112
SAYFA 6 LIRA

□ 3. DİMİTROV: FAŞİZME
KARŞI BİRLEŞİK CEPHE, —
Tartışmalara açıklık getiren Ki-
tап — 248 SAYFA 10 LIRA

□ 2. MAO TSE TUNG: HALK
SAVAŞINDA TEMEL TAK-
TİKLER, 94 SAYFA 5 LIRA

□ 1. TOPLATILAN KİTAP,
EKİM DERSLERİ, TROÇKİ,
102 SAYFA 6 LIRA

Ant Der: 690

İMECE

BOYKOT SAYISI

Hürrem Arman, Safa Gü-
ner, Mahmut Makal, Hacıjin
Kanar, O. Nuri Koçtürk,
Ahmet Köklügiller, Recep
Bulut, Nuri Ayvalı ve daha
bir çok güçlü deyişler...

İMECE

P.K. 373

Ankara.

Yıllık abone: 15 T.L.

Ant Der: 689

şanakları ve olanaksızlıklar, bugüne
kadar edindiği bilgileri deşer-
lendirmektedirler. Yanlış ve doğruları,
iyi ve çirkin, yanlış alışkanlıklar,
gedime çizgileri içinde değerlendirdip
ayıklamalı, halktan yana değerleri
dünden bugüne devşirmelidirler. Bir
sanatçının toplumsal olaylar karp-
sundaki tavrı, tarihsel gelişim konu-
sundaki düşünceleri, halktan yana
aydın olarak giriştiği eylemler, ör-
gü konusunda dilekleri ve bekle-
dikleri, sanatını ve birikimini etki-
leyen sorulardır. Ve sanat ürünlerini
o sanatın ulusal gelişme çizgisi,
devrimci sınıflara getirdiği mesajla
değerlendirilir. Somut bir deyişle
ben devrimciyim, o halde ortaya
koyduğum yapıtlar da devrimci-
liği çektirmektedir. Çıkartımı geçersiz ve anla-
mazdır. Yanlış ve kötü yapıtlar, sa-
natçı sokak eylemlerine katılıyor,
örgütlerde görev alıyor diye doğru
ve güzel olacak degillerdir. Bir sanat
eserini hakkı, doğru, güzel, etkili ve
kahci kılan, özünü ve bijimini dev-
rimci pratikten almış ve bunu tu-
tarlıkla yansıtmasıdır. Sanatçı ül-
kesinde ve yeryüzünde bütün ezilen,
sömürulen, hor görülen insanlar
için tırın veriyorsa, bunun özünü,
biçimini ve kavgasını ortaya koy-
duğu yapıttı göstererek. Bu bir iç
bilgi ve kendinde bilişlenme soru-
nuştur. Sürekli yaratma, eleştireme
ve çalışma sorunudur. Kendini belli
bir sanat türüne adayan sanatçı önc-
ce bu topraklarda yaşayan insan
olarak kendisinin bilincine varma-
lidır. Eksiklerini, alışkanlıklarını,

yaratmasına işk tutan bir ilke olarak
kavrınmalıdır. Kendine ve kendi
halkına ve bütün yeryüzü halklarına.
İşte sanatçının dialektiği ve hiçbir
tek başına Emperyalizmin kültür
alanındaki şartlandırmaları, aldatma
ve yalan, yozlaşma ve çöküntü,
adanmış sanatçılara karşına dikilen
ve mutlaka yıkmayı gereken put-
lardır. Yادında bütün bu olgular
ortadan kaldırılmamaktadır. Bilgi,
sürekli mücadele, araştırma, ürün
verme ve yaygınlaşma. Bunların
dışında yapılacak şeyler aldatmaca
ve kandırmacıdır:

İnsanlar, ah, benim insanların!
Hele Asyadakiler, Afrikadakiler

Yakın Doğu, Orta Doğu, Pasifik
Adaları

Ve benim memlekettiklerim,
Yani bütün insanların yüzde

yetişmişinden çok,
Elleriniz gibi ihtiyar ve dalgınsanız,
Elleriniz gibi meraklı, hayran ve
gençsiniz.

İnsanlar, ah benim insanların!
Avrupalıım, Amerikalıım benim

Cesur, atak ve unutkansın ellerin gibi,
Ellerin gibi tez kandırılır,
Kolay aldatılinsın...

İnsanlar, ah benim insanların!

Antenler yalan söyleyorsa
Yalan söyleyorsa rotatifler,

Kitaplar yalan söyleyorsa,
Duvarda afiş, sütundan ilan yalan
söylüyor,

